

LENTOPALLON
SÄÄNNÖT
CASEBOOK
2018 Versio

23.8.2018

Casebook

Esipuhe

Sääntöjen soveltamisen teoreettiset periaatteet

Muutokset 2018 versiossa

Caset

Luku 1: Osallistujat

Kielletyt esineet (1.1-1.2)

Kapteeni (1.3-1.6)

Valmentaja, apuvalmentaja (1.7-1.13)

Peliasu (1.14.1.15)

Luku 2: Pelimuoto

Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet (2.1-2.7)

Luku 3: Pelitapahtumat

Pallon pelaaminen (3.1-3.11)

Tunkeutuminen vastapuolen pelialueelle (3.12-3.14)

Pelaaja verkolla (3.15-3.26)

Syöttö (3.27-3.32)

Hyökkäys (3.33-3.37)

Torjunta (3.38-3.49)

Luku 4: Pelikatkot ja viivytykset

Vaihdot (4.1-4.22)

Aikalisät ja tekniset aikalisät (4.23-4.24)

Virheellinen katkopyyntö (4.25-4.27)

Loukkaantumiset (4.28-4.33)

Pelin viivyttäminen (4.34-4.37)

Ulkopuolinen häirintä (4.38-4.41)

Luku 5: Libero

Libero (5.1-5.25)

Luku 6: Osanottajien käyttäytyminen

Osanottajien käyttäytyminen (6.1-6.9)

Luku 7: Tuomarit ja heidän velvollisuutensa

Tuomarit ja heidän velvollisuutensa (7.1-7.10)

Luku 8: Erikoistilanteet

Erikoistilanteet (8.1-8.5)

Luku 9: Laajennetut caset

Laajennetut caset (9.1-9.12)

Luku 10: Tabletin käyttö

Tabletin käyttö (10.1-10.8)

Luku 11: Erikoistilanteita Suomesta

Pelin häiritseminen (11.1)

Ulkopuolinen häirintä (11.2)

Verkkotuomarin tehtävät (11.3)

Pallon pelaaminen vastustajan puolella (11.4)

Lentopallo on loistava peli - kysypä vain niiltä miljoonilta ihmisiltä, jotka pelaavat sitä, katsovat sitä, analysoivat ja tuomaroivat sitä. Peliä on viime vuosina edistetty aktiivisesti ja kehitetty valtavasti yhdeksi huippukilpailukykyisimmistä urheilumuodoista. Lisääntynyt jännitys, nopeus, räjähtävät suoritukset, puhdas ja terve imago ja valtavat TV:n katsojamäärät ovat luoneet pysäyksen kehittämään peliä edelleen, tehdäksemme siitä yksinkertaisemman ja houkuttelevamman vieläkin laajemmalle yleisölle.

Kuitenkin, oikea ja yhdenmukainen sääntöjen soveltaminen maailman näyttämöllä on myös erittäin tärkeää pelin jatkokehitykselle. Tämä Casebook on kokoelma pelitapahtumia ja niiden virallisia tuomioita, jotka sääntökomissio on viimeisimmän sääntökirjan pohjalta hyväksynyt. Nämä tuomiot laajentavat ja selkeyttävät virallisten sääntöjen henkeä ja tarkoitusta, ja ovat virallisia tulkintoja, joita tulisi noudattaa kaikissa tulevilla kilpailuilla.

Tämä casebook perustuu vuosien 2017-2020 sääntötekstiin, jonka FIVB:n kongressi hyväksyi lokakuussa 2016.

Guillermo Paredes
FIVB:n sääntökomission presidentti

Casebook eli lentopallon tilannekirja on suomennettu englanninkielisestä versiosta mahdollisimman tarkasti.

Tämän version suomentajana on toiminut Jori Ostrovskij. Palautetta (virheet ym.) voi lähettää Jorille osoitteeseen [jostrovs \(a\) gmail.com](mailto:jostrovs(a)gmail.com).

SÄÄNTÖJEN SOVELTAMISEN TEORETTISET PERIAATTEET

Tuomari on se, joka soveltaa sääntöjä käytäntöön. Sääntöjen oikea soveltaminen edellyttää, että tuomari hallitsee säännöt virheettömästi ja soveltaa niitä ottelutilanteessa oikein ja päättäväisesti. Säännön 23.2.3 mukaan 'Hänellä on valta tehdä päätös missä tahansa peliä koskevassa asiassa, myös sellaisessa, jota ei mainita pelisäännöissä.' (Päätuomarin valtuudet; suom. huom.). Tämä edellyttää sääntöjen muodon ja käytännön soveltamisen peruseriaatteiden täydellistä hallintaa.

Muista, että tuomari pysyttelee taka-alalla, mutta samaan aikaan toimii tuodakseen pelin esiin parhaassa valossa ja lisää samalla pelin houkuttelevuutta suurelle yleisölle.

Haluamme pelin olevan suosittu - houkuttelevan show'n tekeminen on tapa, jolla siihen päästään.

CASEBOOK, VUODEN 2018 VERSIO

Vuoden 2018 casebook heijastaa niitä sääntöjä, jotka vuoden 2016 FIVB:n kongressi otti käyttöön. Vaikka muita sääntö- ja proseduurimuutoksia aina todennäköisesti harkitaankin, niin tehdäksemme peliä houkuttelevammaksi urheilun ja yhteiskunnan muuttuessa, on tarpeen muistaa, että tässä esitetyt tuomiot liittyvät niihin sääntöihin, jotka ovat voimassa *tänään*.

MUUTOKSET 2018 VERSIOSSA

1.12	uusi
1.13	uusi
1.15	uusi
2.2	muuttunut
2.3	muuttunut
2.4	muuttunut
2.7	uusi
3.14	muuttunut
3.18	muuttunut
3.26.1	uusi
3.32.1	uusi
4.4	muuttunut
4.22.1	uusi
4.22.2	uusi
4.27.1	uusi
4.40	uusi
4.41	uusi
5.26	uusi
6.10	uusi
7.11	uusi
9.11	uusi
9.12	uusi

1 Osallistajat

1.1 Kielletyt esineet Onko sallittua käyttää sellaisia laitteita kuin jalkaproteesi, jalkatuki tai loukkaantuneen ranteen kipsisidos?	Tuomio: On, kunhan ne eivät aiheuta loukkaantumisriskiä pelaajalle itselleen tai muille pelaajille tai kynnärvarren tuen tapauksessa anna etua pallon kontrolloinnissa. Säännöt sallivat kuitenkin kompressoivien varusteiden käytön loukkaantumisten ehkäisyssä säännön 4.5.3 mukaisesti. (Sääntö 4.5.1, 4.5.3)
1.2 Kielletyt esineet Saako pelaaja pitää sormessaan sormusta, joka todennäköisesti aiheuttaa vahinkoa?	Tuomio: Vahingoittumisriskin vuoksi pelaajan on poistettava sormus sormestaan tai teipattava se. (Sääntö 4.5.1)
1.3 Kapteeni Miten päätuomarin pitäisi suhtautua siihen, että pelikapteeni jatkuvasti kyseenalaistaa päätuomarin päätökset?	Tuomio: Mikäli käytös päätuomarin mielestä ylittää säännön 5.1.2 asettamat rajat, päätuomarin on varoitettava pelikapteenia säännön 21.1 mukaisesti. Mikäli käyttäytyminen jatkuu samanlaisena, pelikapteenia on rangaistava punaisella kortilla räikeästi käytöksestä (piste ja syöttö vastapuolelle). (Sääntö 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.1, 21.2, 21.3.1, K.9)
1.4 Kapteeni Pelikapteeni pyysi päätuomaria tarkistamaan joukkueiden pelipaikat? Onko tämä sallittua?	Tuomio: On. Joukkue ei kuitenkaan saa väärinkäyttää tätä oikeutta, ja yksityiskohtaista tietoa annetaan ainoastaan hänen omasta joukkueestaan. Vastapuolen pelipaikoista kerrotaan ainoastaan, ovatko ne oikeat vai ei. Mitään tietoa siitä, ketkä ovat etu- tai takapelaajia, ei anneta. (Sääntö 5.1.2.2)
1.5 Kapteeni Kuinka pelikapteeni pyytää oikein ja kohteliaasti päätuomaria kysymään rajatuomarilta, näyttikö tämä virheen?	Tuomio: Pallorallin päätyttyä pelikapteeni voi kohottaa kätensä kohteliaalla eleellä pyytääkseen selitystä tuomion sääntötulkinnalle. Päätuomarin on kunnioitettava pyyntöä. (Sääntö 5.1.2.1, 20.2.1)
1.6 Kapteeni Ovatko tuomareiden päätökset lopullisia? Saako tuomari muuttaa päätöstään, jos joukkue protestoi?	Tuomio: Kyllä. Tuomari voi muuttaa päätöstään mikäli tulee tietoiseksi virheestään ennen seuraavaa syöttöä. Toisaalta joukkueet eivät saa protestoida tuomarien normaaleja päätöksiä vastaan. (Sääntö 5.1.2.1, 23.2.4)
1.7 Valmentaja, apuvalmentaja Saavatko valmentajat käyttää viestintävälineitä ottelun aikana?	Tuomio: Tällaisten välineiden käyttö on sallittua.

<p>1.8 Valmentaja, apuvalmentaja Saavatko valmentajat puhutella verkkotuomaria ottelun aikana protestien tai hänen päätöstensä vuoksi?</p>	<p>Tuomio: Ainoastaan joukkueen pelikapteenilla on oikeus puhutella tuomareita ja pyytää selityksiä. Valmentajalla ei ole siihen oikeutta. (Sääntö 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3)</p>
<p>1.9 Valmentaja, apuvalmentaja Voiko apuvalmentaja tai pelaaja painaa summeria aikalisää varten?</p>	<p>Tuomio: Voi, mutta päävalmentajan täytyy näyttää virallinen käsimerkki, myös silloin kun käytössä on tabletit. (Sääntö 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1)</p>
<p>1.10 Valmentaja, apuvalmentaja Missä valmentaja voi liikkua ottelun aikana?</p>	<p>Tuomio: Päävalmentajalla ja ainoastaan päävalmentajalla on oikeus liikkua vapaa-alueella ottelun aikana iskurajan jatkeen ja lämmittelyalueen välillä, valmentaja-alueen rajan takana. Valmentajan on pysyttävä tämän rajan takana koko ottelun ajan, sekä pallorallien että pelikatkojen aikana. Mikäli valmentaja yrittää ylittää nämä rajat, on häntä varoitettava pelikapteenin kautta. (Sääntö 5.2.3.4)</p>
<p>1.11 Valmentaja, apuvalmentaja Jos valmentaja on loukkaantunut, voiko hän käyttää kainalosauvoja vapaa alueella hoitaessaan tehtävänsä ottelun aikana?</p>	<p>Tuomio: Valmentaja saa käyttää kainalosauvoja seistessään tai kävellessään.</p>
<p>1.12 Valmentaja, apuvalmentaja Onko sallittua, että joukkueen valmentaja tai apuvalmentaja auttaa pelaajia lämmittelemään pallojen kanssa erätauoilla vapaa-alueella?</p>	<p>Tuomio: Ei. Näillä henkilöillä on oikeus tehdä niin ainoastaan lämmittelyssä ennen ottelua. Erätauoilla he voivat antaa pelaajille ohjeita. Tuomareiden tulee ohjata valmentaja ja apuvalmentaja kohteliaasti palaamaan joukkueen vaihtopenkin luo. (Sääntö 4.2.4, 5.3.1)</p>
<p>1.13 Valmentaja, apuvalmentaja Saako kukaan joukkueen valmentajistosta tai huoltajistosta olla lämmittelyn aikana vastapuolen vapaa-alueella tai kentällä?</p>	<p>Tuomio: Tilanne saattaa riippua henkilön sijainnista. Yleinen periaate on, että henkilöllä ei ole oikeutta häiritä vastapuolen lämmittelyä. On kuitenkin sallittua olla verkkopylväiden lähellä estämässä verkosta putoavaa palloa aiheuttamasta vaaratilannetta pelaajille. Mutta kaukana verkosta oleminen (ts. vastapuolen takarajan takana) ja pallojen kerääminen on kiellettyä. Tuomareiden tulee ohjata henkilö kohteliaasti poistumaan vastapuolen vapaa-alueelta ja palaamaan omalle kenttäpuolelleen tai verkkopylväiden lähelle.</p>
<p>1.14 Peliasu Miesten World Cupissa joukkueessa oli kaksi pelaajaa, joiden paidoissa oli numerot 21 ja 22. Onko tämä sallittua?</p>	<p>Tuomio: Tavallisissa otteluissa säännöt sallivat numerot 1-20. Kuitenkin FIVB:n virallisissa ja aikuisten maailmatason kilpailuissa on sallittua käyttää numeroita, jotka ovat suurempia kuin 20. Kilpailusäännöissä säädetään pelaajien numeroiden yläraja. (Sääntö 4.3.3)</p>

1.15 Peliasu

Usealla joukkueen pelaajalla oli kompressiovarusteita. Jotkut näistä olivat valkoisia, toiset mustia. Onko sallittua käyttää erilaisia, sallitun värisiä kompressiovarusteita?

Tuomio:

FIVB:n virallisissa kilpailuissa näiden varusteiden täytyy olla saman värisiä kuin vastaava peliasun osa, mutta musta, valkoinen ja neutraali väri ovat hyväksyttäviä. Joukkueiden käyttämät kompressiovarusteet täytyy olla samanlaisia kaikilla (niitä käytävillä) pelaajilla. Muissa kuin FIVB:n virallisissa kilpailuissa säännöt eivät sano mitään eri pelaajien kompressiovarusteiden värin yhdenmukaisuudesta. (Sääntö [4.5.3](#))

2 Pelimuoto

2.1 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet

Joukkueen passari pelipaikalla 1 seiso selvästi pelipaikan 2 pelaajan etupuolella, mutta hyppäsi ilmaan juuri ennen syöttöhetkeä. Toimiko joukkue oikein?

Tuomio:

Virhe. Kun pelaaja hyppää ilmaan, hän säilyttää sen paikan, jossa hän viimeksi kosketti kenttää. Vaikka takapelaaja siis oli syöttöhetkellä ilmassa, paikka, jossa hän viimeksi kosketti kenttää, on merkitsevä. (Sääntö 7.4, 7.4.2, 7.4.3)

2.2 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet

Keskimmäisen takapelaajan käsi kosketti syöttöhetkellä lattiaa selvästi vastaavan etupelaajan jalkojen etupuolella. Takapelaajan molemmat jalat olivat etupelaajan jalkojen takana. Onko tämä sallittu sijoittuminen vastaanottavalle joukkueelle?

Tuomio:

Laillinen tilanne. Pelaajien keskinäinen sijainti määräytyy ainoastaan heidän lattiaa koskettavien jalkateriensä mukaan (paitsi casen 2.1 tapauksessa). (Sääntö 7.4.3, 7.5)

2.3 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet

Onko virhe, jos syöttöhetkellä pelaajan jalkaterä koskettaa vastapuolen kenttää?

Tuomio:

Ei.
Tähän tilanteeseen tulisi suhtautua samoin kuin pelaajaan, joka koskettaa pallorallin aikana vastapuolen kenttää. (Sääntö 1.3.3, 7.4)

2.4 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet

Joukkueelle annettiin väärää tietoa syöttövuorossa olevasta pelaajasta. Peli jatkui. Tämä väärä tieto havaittiin myöhemmin erässä. Mitä tapahtuu seuraavaksi?

Tuomio:

Joukkueet pitää palauttaa mahdollisimman lähelle alkuperäistä järjestystä. Pistetilanne palautetaan siihen tilanteeseen, jossa väärä tieto annettiin. Oikean syöttäjän annetaan syöttää. Pidettyjä teknisiä aikalaisia ja annettuja sanktioita ei peruta siitä huolimatta, että ne tapahtuivat sinä aikana, jona peliä pelattiin väärän informaation perusteella. Nämä tapahtumat merkitään pöytäkirjaan.

2.5 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet

Joukkueet eivät olleet valmiina pelaamaan, koska viisi tai seitsemän pelaajaa oli kentällä, kun päätuomari oli valmis viheltämään syöttöluvan merkiksi. Mitä olisi pitänyt tapahtua?

Tuomio:

Päätuomarin pitäisi viheltää syöttöluvan merkiksi, kun hän on varma että joukkueet ovat valmiita pelaamaan ja syöttäjällä on pallo hallussaan. Joukkueella on aina oltava kuusi pelaajaa pelaamassa. Koska päätuomari huomasi virheen *ennen* syöttölupavihellystä, hänen täytyy antaa viivytyssanktio virheen tehneelle joukkueelle. Seuraavaksi syöttävä joukkue riippuu viivytyssanktion laadusta. Jos päätuomari kuitenkin viheltää syöttöluvan merkiksi kun joukkueella on viisi tai seitsemän pelaajaa kentällä, hänen täytyy pysäyttää palloralli välittömästi ja tuomita uusi pallo ilman mitään seuraamuksia. Jos tilanne huomataan pallorallin jälkeen, pallo perutaan ja pelataan uudestaan ilman seuraamuksia. Jos tilannetta ei huomata tai se huomataan vasta seuraavan pallorallin alettua, ei viidellä tai seitsemällä pelaajalla pelattua pallorallia voida enää pelata uudestaan. (Sääntö 7.3.1, 7.5, 12.3, 12.4.3)

2.6 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet

Väärän pelaajan suorittaman aloituspyötön jälkeen pallo meni ulos. Kun palloralli oli loppunut, kirjuri painoi summeria väärän syöttäjän merkiksi. Kuinka monta pistettä vastaanottava joukkue saa?

Tuomio:

Vain yksi piste kuuluu antaa, väärän syöttäjän vuoksi, riippumatta siitä, kumpi joukkue 'voitti' pallorallin. (Sääntö [7.7.1.1](#))

2.7 Sijoittumis- ja kenttäkiertovirheet

Onko virhe, jos kentällä olevan pelaajan jalkaterä koskettaa syöttöhetkellä vapaa-aluetta?

Tuomio:

Kyllä, tämä on virhe, koska syöttöhetkellä pelaajien syöttäjää lukuun ottamatta on oltava omalla kentällään. Niin muodoin on virhe, jos kentällä oleva pelaaja koskettaa vapaa-aluetta syöttöhetkellä. (Sääntö [1.3.3](#), [7.4](#))

3 Pelitapahtumat

3.1 Pallon pelaaminen

Ensimmäisen kosketuksen jälkeen pallo meni antennin ulkopuolelta verkon toiselle puolelle. Passari juoksi pallon perään vastapuolen vapaa-alueelle ja yritti palauttaa pallon - mutta se meni vastapuolen kenttää ja verkkoa kohti vastustajan puolella. Päätuomari vihelsi ja näytti 'pallo ulkona'. Millä hetkellä pallo on 'ulkona'?

Tuomio:

Tämä pallo meni 'ulos', kun se kokonaisuudessaan oli vapaa-alueen ulkopuolella vastapuolen kenttäpuolella (eli vastapuolen kentän yllä).
(Sääntö [10.1.2](#), [10.1.2.2](#))

3.2 Pallon pelaaminen

Voiko pelaaja laillisesti lyödä palloa alakautta kämmen ylöspäin käännettynä?

Tuomio:

Kyllä voi.
Kosketus on tuomittava pallokontaktin laadun perusteella, eli onko se pehmeä tai kova kimmoke tai onko pallo kopattu ja/tai heitetty. Päätuomarin ei pitäisi tällaisessa tapauksessa viheltää liian hätäisesti, ellei hän varmasti näe palloa kopattavan ja/tai heitettävän.
(Sääntö [9.2.1](#), [9.2.2](#), [9.3.3](#), [9.3.4](#))

3.3 Pallon pelaaminen

Ensimmäisellä kosketuksella pallo pomppasi pelaajan käsivarresta toiseen ja siitä edelleen hänen rintakehäänsä, ilman että hän ehti reagoida tapahtumaan, eikä palloa kopattu eikä heitetty. Päätuomari antoi pallon jatkoa. Toimiko hän oikein?

Tuomio:

Tuomari oli oikeassa. 'Ensimmäisen kosketuksen' tilanteita, joissa peräkkäiset kosketukset ovat sallittuja, ovat:
1. Syötön vastaanotto
2. Hyökkäyksen puolustus (hyökkäys voi olla joko kova tai juju)
3. Oman torjujan jälkeinen kosketus
4. Vastapuolen torjunnasta kimmonneen pallon pelaaminen.
Pelaajalla on oikeus peräkkäisiin pallokontakteihin *ensimmäisellä kosketuksella*, kunhan hän tekee ainoastaan **yhden suorituksen pelataksaan palloa**. On kuitenkin mahdollista tuomita 'koppi' tai 'heitto' ensimmäisellä kosketuksella mikäli kaksi erillistä vaihetta (ensin pallon kiinni ottaminen ja sitten heitto) on erotettavissa.
(Sääntö [9.2.3.2](#), [14.2](#))

3.4 Pallon pelaaminen

Torjuja 'ohjasi' pallon vastapuolen kenttään. Oliko toiminta oikein?

Tuomio:

Tämä riippuu siitä, lyötiinkö palloa oikein vai oliko kyseessä koppi tai heitto. On sallittua torjua pallo ja **suunnatase** takaisin vastustajan kenttään. Koppi tai heitto on mahdollinen vaikka kyseessä olisikin torjuntasuoritus.
(Sääntö [9.2.2](#))

3.5 Pallon pelaaminen

Pelaaja hyppäsi ilmaan yrittäessään pelastaa palloa lähellä katsomoa omalla puolellaan verkkoa. Kosketuksen jälkeen pelaaja putosi katsomoon. Oliko tämä oikein?

Tuomio:

Sallittu pelaaminen. **Omalla kenttäpuolellaan vapaa-alueen (ja pelialueen) ulkopuolella** pelaaja saa pelata palloa ja jopa ottaa tukea kanssapelaajasta tai mistä tahansa rakennelmasta ylettyäkseen palloon. Tähän sisältyy myös hänen oman puolensa vaihtopenkki, koska se on vapaa-alueen ulkopuolella. Vastaava toiminta toisella puolella verkkoa on kielletty.
(Sääntö [9](#), [9.1.3](#), [10.1.2](#))

3.6 Pallon pelaaminen

Pallorallin aikana pelaaja haki palloa katsomosta. Juuri kun pelaaja oli lyömässä palloa, katsoja otti pallon kiinni. Valmentaja vaati pallon uusimista, koska katsoja esti peliä. Päätuomari kieltäytyi. Toimiko päätuomari oikein?

Tuomio:

Kyllä. Pelaajalla on oikeus omalla puolellaan verkkoa yrittää tavoitella palloa katsomosta tai mistä tahansa pelialueen ulkopuolelta, mukaan lukien joukkueen penkki, katsomo jne. Toisaalta, vaikka pelaajalla on **etuoikeus** pallon pelialueella, pelialueen ulkopuolella tällaista oikeutta **ei ole**.
(Sääntö 9, 9.1.3)

3.7 Pallon pelaaminen

Täytyykö päätuomarin viheltää käsittelyvirhe, jos pelaaja tekee **näyttävän** pelastuksen?

Tuomio:

Tuomarin tulisi ottaa huomioon sääntöjen periaate 'Pidetään pallo ilmassa!'. Se tarkoittaa, että mikäli pelaaja liikkuu nopeasti ja näkee paljon vaivaa pelastaakseen pallon ja lyödessään palloa tekee lievän kaksoiskosketuksen, on tuomarin oltava vähemmän ankara kuin tavallisessa tilanteessa.

3.8 Pallon pelaaminen

Pallo kimposi 'A'-joukkueen torjujan päästä antennin yli joukkueen 'B' vapaa-alueelle. 'A':n pelaaja ryntäsi pallon perään pelatakseen sen takaisin omalle puolelleen. Voidaanko pallo palauttaa tällä tavalla?

Tuomio:

Kyllä. Pallo meni antennin yli **vastustajan** vapaa-alueelle osittain ylityskaistan ulkopuolelta. Sen vuoksi 'A':lla oli oikeus palauttaa pallo omalle kenttäpuolelleen samalta puolelta kenttää ylityskaistan ulkopuolelta. Rajatuomareiden ei tule liputtaa tällaisia palloja ennen kuin niitä ei voida enää pelata sääntöjenmukaisesti.
(Sääntö 10.1.2)

3.9 Pallon pelaaminen

Pitäisikö rajatuomarin liputtaa kun pallo joukkueen **toisen kosketuksen** jälkeen ohittaa verkkotason ylityskaistan ulkopuolelta vastustajan vapaa-alueelle?

Tuomio:

Ei. Tällaisen pallon tuomitseminen ei kuulu rajatuomareiden vastuualueeseen.
(Sääntö 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2)

3.10 Pallon pelaaminen

Joukkueen 'A' passari kosketti palloon verkon yläpuolella siten, että kosketushetkellä hänen sormensa olivat vastapuolen ilmatilassa. Passin jälkeen pallo lensi verkon suuntaisesti hyökkääjälle. Joukkueen 'B' torjuja kosketti palloon joukkueen 'A' puolella siten, ettei joukkueen 'A' pelaaja voinut suorittaa hyökkäyslyöntiä. Miten päätuomarin tulisi toimia?

Tuomio:

Joukkueiden tulee pelata palloa omalla kenttäpuolellaan (paitsi säännön 10.1.2 tapauksessa). Verkon yläreunaa korkeammalla käden sijainti on huomioitava. Sen vuoksi, koska passari kosketti palloon vastustajan puolella, teki passari virheen. Myös torjuja teki virheen koskettaessaan palloon vastustajan puolella ennen hyökkäyslyöntiä. Kuitenkin vain ensimmäinen virhe huomioidaan. Pallon koskettaminen verkon alapuolella on eri asia. Silloin pallon sijainti ratkaisee, eli pelaaminen on kiellettyä ainoastaan jos pallo on kokonaan ohittanut verkkotason.
(Sääntö 9, 10.1.2)

<p>3.11 Pallon pelaaminen Saako valmentaja, joka seisoo omalla paikallaan joukkueensa vapaa-alueella, ottaa kiinni antennin yli tulleen pallon, kun vastapuolen pelaaja juoksee yrittämään palauttaa sitä?</p>	<p>Tuomio: Ei. Kenelläkään joukkueen jäsenellä, valmentaja mukaanlukien, ei ole lupaa estää vastapuolen pelaajaa palauttamasta palloa ylityskaistan ulkopuolelta takaisin omalle kenttäpuolelle. Sillä ei ole väliä, onko tällainen kosketus tahallinen vai tahaton. Se tarkoittaa, että omalla paikallaan seisovan valmentajan on 'annettava tietä' vastapuolen pelaajalle, joka yrittää pelata palloa. (Sääntö 10.1.2.2)</p>
<p>3.12 Tunkeutuminen vastapuolen pelialueelle Hyökkääjä tuli maahan siten, että hänen kantapänsä olivat keskirajan päällä mutta suurin osa jalkateristä vastapuolen torjujan jalkojen päällä estäen tätä liikkumasta. Onko tämä häiritsemistä?</p>	<p>Tuomio: On. Häiritseminen tarkoittaa sitä, että pelaaja estää vastapuolen pelaajaa liikkumasta tai pelaamasta palloa tai häiritsee vastapuolen pelaajaa tämän yrittäessä pelata palloa. (Sääntö 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4)</p>
<p>3.13 Tunkeutuminen vastapuolen pelialueelle Onko fyysinen kontakti aina häiritsemistä?</p>	<p>Tuomio: Ei, ottelun aikana esiintyy useita kontaktitilanteita, mutta verkkotuomarin tulisi viheltää mikäli pelaaja häiritsee tai estää vastapuolen pelaajaa pelaamasta. (Sääntö 11.2.1)</p>
<p>3.14 Tunkeutuminen vastapuolen pelialueelle Näyttävän puolustuksen aikana pelaaja tunkeutui vastustajan kenttäpuolelle siten, että hänen kehonsa kosketti lattiaan (vastustajan kenttäpuolella), mutta molemmat jalat olivat kokonaan ilmassa vastustajan kentän yläpuolella eikä niiden mikään osa ollut keskirajan yläpuolella. Vastapuolen pelaajia ei häiritty. Oliko kyseessä virhe?</p>	<p>Tuomio: Ei. Säännön 11.2.2 mukaan on sallittua koskettaa vastapuolen kenttää jalkaterällä, jos ylittävän jalkaterän jokin osa joko koskettaa keskirajaa tai on sen yläpuolella, tai muulla jalkaterän yläpuolisella kehonosalla, jos ei häiritä vastapuolen pelaamista. Koska jalkaterät eivät koskettaneet vastapuolen kenttää eikä vastapuolen peliä häiritty, ei tilannetta voida pitää virheenä. (Sääntö 11.2.2)</p>
<p>3.15 Pelaaja verkolla Verkon yläpuolella tapahtuneen samanaikaisen kosketuksen jälkeen pallo putosi joukkueen 'A' puolelle kentän ulkopuolelle. Kuka saa seuraavan syötön?</p>	<p>Tuomio: Jos vastapuolten pelaajat koskettavat palloa todella samanaikaisesti verkon yläpuolella (kumpikin omalla puolellaan verkkoa) ja pallo putoaa kentän ulkopuolelle, on virhe vastapuolisen joukkueen. Joukkue 'A' saa syötön. (Sääntö 9.1.2.2, 9.1.2.3)</p>
<p>3.16 Pelaaja verkolla Hyökkäys työnsi verkkoa siten, että se osui torjujan kyynärvarsiin. Onko kyseessä verkkovirhe?</p>	<p>Tuomio: Ei. Jos verkko koskettaa pelaajaan, ei tapahdu virhettä. (Sääntö 11.3.3, 11.4.4)</p>
<p>3.17 Pelaaja verkolla Torjujan laskeuduttua maahan torjuntasuorituksestaan hän kääntyi ja kosketti kevyesti olkapäällään verkkoa antennien välissä. Tulisiko tämä viheltää virheeksi?</p>	<p>Tuomio: Ei. Koska pelisuoritus, jossa hän pelasi palloa, oli päättynyt ennen kääntymistä, ei verkkokosketus ole virhe. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)</p>

3.18 Pelaaja verkolla

Joukkueen A hyökkääjä löi palloa nelospaikalla ja samaan aikaan vastapuolen pelaaja kosketti verkkoon joukkueen A kakkospaikalla torjuessaan hämäyshyökkäystä.
Onko kyseessä verkkovirhe?

Tuomio:

Ei virhettä.
Antennien välisen verkon koskeminen palloa pelatessa on virhe.
Pallon pelaamista on mm. hyppy, lyönti ja laskeutuminen tasapainossa, valmiina seuraavaan suoritukseen.
Koska vastapuolen pelaaja ei pelannut palloa eikä vaikuttanut pelaamiseen, hän ei tehnyt virhettä.
(Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.19 Pelaaja verkolla

Torjuja yritti torjua lähellä olevaa palloa, mutta ei osunut siihen, vaan kosketti verkon ylänauhaa.
Onko kyseessä virhe?

Tuomio:

Kyllä, koska tämä on pallon pelaamista tai yritys pelata palloa, vaikka kontaktia siihen ei tapahtunutkaan.
(Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.20 Pelaaja verkolla

Keskitorjuja kurotti verkon yli ja kosketti sen ylänauhaa yrittäessään torjua lähellä tapahtunutta kuviohyökkäystä.
Oliko kyseessä virhe?

Tuomio:

Kyllä, verkkokosketus oli tässä tilanteessa verkkovirhe: torjuja oli lähellä pallon pelipaikkaa, ja verkkokosketus tapahtui antennien välissä.
(Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.21 Pelaaja verkolla

Hyökkääjä laskeutui alas tasapainossa, otti kaksi askelta ja kosketti verkkoa antennin ulkopuolella pallon ollessa vielä pelissä.
Onko kyseessä virhe?

Tuomio:

Pelaaja ei tehnyt virhettä, koska
- kosketus tapahtui antennin ulkopuolella
- pallon pelisuoritus oli jo loppunut ja pelaaja oli valmis uuteen suoritukseen
- hän ei ottanut verkosta tukea
(Sääntö 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4)

3.22 Pelaaja verkolla

Hyökkääjä laskeutui alas epätasapainossa, otti kaksi askelta ja työnsi rinnallaan verkkoa antennien välissä pallon ollessa vielä pelissä. Jos pelaaja ei olisi osunut verkkoon, hän olisi kaatunut vastapuolen kentälle.
Onko kyseessä virhe?

Tuomio:

Kyllä, jos pelaaja ottaa verkosta tukea, antennien välissä, hänen toimintansa katsotaan häiritsevän peliä.
(Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.23 Pelaaja verkolla

Kun hyökkääjä oli lyönyt palloa, hän myös tönäisi polvellaan passaria. Tönäisy aiheutti passarin osumisen kevyesti verkkoon.
Oliko kyseessä virhe?

Tuomio:

Kyllä, koska passari oli pelaamassa palloa.
(Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.24 Pelaaja verkolla

Pelaajan pelatessa palloa hänen jalkateränsä osui verkkoon. Oliko tämä sallittua?

Tuomio:

Ei. Tämä ei ole sallittua.
Pelaaja kosketti verkkoa ollessaan pelaamassa palloa. Sääntö ei eritele sitä, tapahtuuko verkkokosketus käsivarrella, kädellä tai jalkaterällä.
(Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.25 Pelaaja verkolla

Pelaajan pelatessa palloa hänen hiuksensa osuivat verkkoon. Oliko tämä sallittua?

Tuomio:

Kyllä. Tätä on pidettävä virheenä ainoastaan silloin, jos on selvää että verkkokosketus vaikutti vastapuolen mahdollisuuksiin pelata palloa tai se keskeytti pallorallin (esim. poninhäntä sotkeutuu kiinni verkkoon). Jos verkkokosketus ei häirinnyt vastapuolen peliä eikä pallorallia, tuomareiden ei kuulu keskeyttää peliä. (Sääntö 11.3.1, 11.4.4)

3.26 Pelaaja verkolla

Hyökkääjän lyötyä palloa hänen kätensä osui torjujan käteen ja sai sen (torjujan käden) osumaan verkkoon. Tapahtuiko tässä virhettä?

Tuomio:

Jos päätuomari huomaa, että hyökkääjä työnsi vastapuolen käden verkkoon tahallisuudella liikkeellä, hyökkääjä teki virheen häiritsemällä vastapuolen peliä, mikä on vastoin REILUN PELIN henkeä. Sen vuoksi hyökkääjän toiminta on rangaistava räikeänä käytöksenä. Mikäli hyökkääjän toiminta ei ole ilmeisen tahallista, ei torjujan verkkokosketusta voida pitää virheenä, koska hyökkääjä muutti hänen toimintaansa. (Sääntö 11.3.1, 20.2.1.)

3.26.1 Pelaaja verkolla

Torjuntaryhmään osallistunut pelaaja oli lopettanut torjuntaliikkeen ja laskeutunut alas. Kuitenkin samaan torjuntaryhmään osallistunut toinen pelaaja kaatui laskeutuessaan ensin mainitun pelaajan päälle, minkä johdosta tämä osui verkkoon antennien välissä. Voidaako tätä verkkokosketusta pitää virheenä?

Tuomio:

Kyllä. Ryhmätorjuntaan osallistuvia pelaajia on pidettävä yhtenä 'yksikkönä'. Jos yksi heistä pelaa vielä palloa, se tarkoittaa että yksikkö kokonaisuudessaan pelaa vielä palloa. Sen vuoksi toisen pelaajan verkkokosketusta on pidettävä virheenä. (Sääntö 11.3.1)

3.27 Syöttö

Heti kun syöttö oli lähtenyt, kirjuri ilmoitti 'väärästä syöttäjästä' tai virheestä kokoonpanossa verkkotuomarille, joka vihelsi pelin poikki. Toimiko kirjuri oikein?

Tuomio:

Kirjuri toimi oikein. Kun väärä syöttäjä valmistautuu syöttämään, kirjurin on odotettava, kunnes syöttö on tapahtunut ennen kuin huomauttaa asiasta tuomareille. (Sääntö 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2)

3.28 Syöttö

Syöttöluvaviehelyksen jälkeen syöttävä joukkue huomasi sillä olevan väärä pelaaja syöttämässä. Oikea pelaaja meni aloitusalueelle valmiina syöttämään. Voiko tämä pelaaja nyt syöttää?

Tuomio:

Kyllä - edellyttäen että oikea pelaaja suorittaa syötön kahdeksan sekunnin kuluessa syöttöluvasta. Päätuomari ei vihellä toista kertaa syöttöluvasta merkiksi. (Sääntö 12.4.4)

3.29 Syöttö

Syöttäjä heitti pallon ilmaan ja antoi sen pudota lattiaan. Hän nappasi pallon pompusta ja heitti sen ilmaan uudestaan ja syötti sitten ennen kuin kahdeksan sekuntia aloitusluvan antamisesta oli kulunut. Toimiko pelaaja oikein?

Tuomio:

Pelaaja toimi väärin. Palloa täytyy lyödä kädellä tai käsivarren osalla sen jälkeen kun se on heitetty tai vapautettu ilmaan käsistä syöttöyritystä varten. Mikä tahansa suoritus, minkä päätuomari tulkitsee pallon heittämiseksi syöttöä varten, täytyy päättyä pallon lyömiseen em. tavalla. (Sääntö 12.4.2)

3.30 Syöttö

Syötetty pallo osui verkkoon ja päätuomarin puoleiseen antenniin ennen vastaanottavan joukkueen pelaamista. Päätuomari vihelsi syöttövirheen. Toimiko päätuomari oikein?

Tuomio:

Päätuomari toimi oikein. Pallon osuminen antenniin tulkitaan ulos menneeksi palloksi. Jos vastaava tapahtuu verkkotuomarin puolella, niin sääntöjen mukaan verkkotuomarin kuuluu viheltää virhe. Jos pallorallin aikana joukkueen kolmannen kosketuksen jälkeen pallo osuu antenniin tai ohittaa verkkolinjan sen ulkopuolelta, vihelletään ja näytetään pallon olleen ulkona. (Sääntö [8.4.3](#), [23.3.2.3i](#), [24.3.2.8](#), [27.2.1.3](#))

3.31 Syöttö

Syötetty pallo osui verkkoon verkon ylänauhan alapuolelle. Milloin päätuomarin pitäisi viheltää?

Tuomio:

Päätuomarin tulee viheltää heti kun on selvää, ettei pallo tule ylittämään verkkoa ylityskaistan kautta. Päätuomarin ei pidä odottaa että pallo osuu lattiaan tai syöttävän joukkueen pelaajaan. (Sääntö [12.6.2.1](#))

3.32 Syöttö

Joukkue 'A' syötti. Pallo osui verkkoon ja putosi kohti lattiaa 'A':n puolella. 'B':n pelaaja kurotti verkon alta toiselle puolelle ja otti pallosta kopin ennen kuin se osui lattiaan. Onko tämä sallittua?

Tuomio:

Kyllä - päätuomarin täytyy viheltää heti kun on selvää, ettei pallo ei tule ylittämään verkkoa sääntöjen mukaan. Tässä tilanteessa pallo ei enää ole pelissä. (Sääntö [12.6.2.1](#))

3.32.1 Syöttö

Onko sallittua suorittaa hyppysyöttö lyöden palloa kahdella kädellä?

Tuomio:

Ei. Sääntö 12.4.1 määrää, että syöttö, riippumatta tehdäänkö se hypystä vai jalat maassa, on suoritettava lyömällä palloa yhdellä kädellä tai käsivarren osalla. Sen vuoksi pallon lyöminen kahdella kädellä on virhe. (Sääntö [12.4.1](#), [12.6.1.2](#))

3.33 Hyökkäys

Takapassari hyppäsi etukentällä ilmaan ja passasi pallon hyökkääjää kohti ***pallon ollessa kokonaisuudessaan korkeammalla kuin verkon yläreuna***. Ennen kuin hyökkääjä ehti koskea palloon, se ohitti verkkotason, missä vastapuolen passari torjui sen. Tekikö hyökkäävä joukkue virheen?

Tuomio:

Kyllä. Passista tuli takapelaajan laitton hyökkäyslyönti sillä hetkellä kun hyökkäyslyönti toteutui (tässä tapauksessa pallon osuessa vastapuolen torjuntaan). Vastapuolen olisi kuulunut voittaa pallo. (Sääntö [13.1.3](#))

3.34 Hyökkäys

Passin sijasta takapassari - etukentällä - päättikin jujuttaa pallon verkon yli. Kosketushetkellä pallo oli kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Saako tämän pallon torjua kurottautumalla kokonaan verkon yli?

Tuomio:

Kyllä - tämä oli takapelaajan hyökkäyslyönti. Sääntöjenvastainen hyökkäyslyönti toteutui samalla hetkellä kun pallo kosketti torjujaa. (Sääntö [13.1.1](#), [13.1.3](#), [13.2.2](#), [13.3.3](#))

3.35 Hyökkäys

'A':n toisella kosketuksella pelaaja passasi pallon verkon lähellä viistosti kohti vastapuolen kenttäpuoliskoa. Päätuomarin mielestä yksikään 'A':n pelaaja ei olisi voinut enää tavoittaa palloa. 'B':n torjuja kurottautui verkkotason toiselle puolelle ja torjui pallon. Mikä on päätuomarin oikea päätös?

Tuomio:

Vaikka kyseessä oli vasta joukkueen toinen kosketus, kyseessä on hyökkäyslyönti, koska pallo liikkui vastapuolen kenttää kohti. Koska päätuomari päätteli, ettei 'A':lla ollut enää mahdollisuutta koskea palloon, 'B':n torjunta oli laillinen. (Sääntö [13.1.1](#), [14.3](#))

3.36 Hyökkäys

Takapelaaja ponnisti etukentältä ilmaan ja teki hyökkäyslyönnin joukkueen **toisella kosketuksella** pallon ollessa kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Pallo osui verkkonauhaan ja pomppasi takaisin hyökkääjän kenttäpuoliskolle. Oliko kyseessä virhe?

Tuomio:

Ei. Koska pallo ei ollut ohittanut verkkotasoa eikä koskenut torjuntaan, ei hyökkäyslyönti koskaan toteutunut.
Palloralli jatkuu.
(Sääntö [9.1](#), [13.1.3](#), [13.2.2](#), [13.3.3](#))

3.37 Hyökkäys

'A':n vastaanottaja hyppäsi ilmaan iskurajan takaa ja kosketti palloa, joka oli kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Kosketus tapahtui iskurajan takana. Pitäisikö pallorallin jatkua?

Tuomio:

Kyllä, koska kosketuskohta palloon oli kokonaan ilmatilassa iskurajan takana.
(Sääntö [13.3.4](#), [19.3.1.3](#))

3.38 Torjunta

'A':n pelaaja vastaanotti huonosti ja pallo ohitti verkkotason. 'B':n keskitorjuja löi pallon verkon yli 'A':n takapassarin käteen, joka oli edelleen verkon yläpuolella. Pallo pomppasi verkon yli 'B':n kenttään. Kuka teki virheen?

Tuomio:

Passarin 'torjunta' oli laitton, koska hän oli takapelaaja. Vastapuolelta tulevan pallon koskettaminen on torjunta, mikäli joku kehonosa on verkon yläreunaa korkeammalla.
(Sääntö [14.1.1](#), [14.1.3](#), [14.6.2](#))

3.39 Torjunta

Onko sallittua kurottautua verkon yli (kokonaan verkkotason ohi) torjumaan passia?

Tuomio:

Passin torjuminen on virhe. Päätuomarin on kuitenkin ehdottomasti pohdittava passarin toimintaa. Hänen on tiedettävä, tapahtuiko passi

- verkon suuntaisesti (torjuntavirhe) vai
- verkkoa kohti, jolloin se olisi hyökkäyslyönti (ei virhettä, jos ei passarin puolen pelaajaa ole pallon lähellä yrittämässä pelata sitä).

(Sääntö [14.1.1](#), [14.3](#))

3.40 Torjunta

'A':n pelaaja torjui 'B':n hyökkäyksen. Sen jälkeen 'B':n keskitorjuja torjui 'A':n torjunnan. Onko sallittua torjua torjunnasta tuleva pallo?

Tuomio:

Kyllä, torjunnassa yritetään pysäyttää vastapuolelta tulevan pallo, joten on oikein torjua torjunta.
(Sääntö [14.1.1](#))

3.41 Torjunta

Pallo torjuttiin suoraan alaspäin. Juuri ennen kuin pallo osui vastapuolen kenttään, se kosketti kevyesti torjujan jalkaa. Torjuja oli laskeutunut laillisesti keskiviivalle, osittain vastustajan puolelle. Päätuomari tuomitsi onnistuneen torjunnan. Toimiko hän oikein?

Tuomio:

Päätuomari toimi oikein.
(Sääntö [11.2.1](#))

3.42 Torjunta

'B':n kakkospaikan pelaaja torjuu pallon verkon toisella puolella sääntöjen mukaisesti. Pallo lensi muutaman metrin verkon suuntaisesti ennen kuin 'B':n nelospaikan pelaaja löi pallon torjuvalla liikkeellä kenttään 'A':n puolella. Pallo ei ollut missään vaiheessa tullut 'B':n ilmatilaan. Kuka syöttää seuraavaksi?

Tuomio:

Joukkue 'A'. Nelospaikan pelaajan toimintaa ei voida pitää torjuntana, koska pallo tuli hänen oman joukkueoverinsa torjunnasta. Kyseessä oli siis nelospaikan pelaajan hyökkäys, joka tapahtui vastapuolen ilmatilassa, ja siten virhe. (Sääntö 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3)

3.43 Torjunta

Saako hyökkääjä lyödä oman puolensa vastaanotosta tulevaa palloa molemmilla käsillään torjunnan tapaan, suunnaten pallon verkon toiselle puolelle?

Tuomio:

Se on sallittua, edellyttäen ettei suoritus ole kaksoiskosketus eikä palloa kanneta tai heitetä. Kosketuksen on kuitenkin tapahduttava pelaajan omalla puolella verkkoa - ei vastustajan.

3.44 Torjunta

Pallo osui monta kertaa usean torjujan päähän ja käsiin. Pitäisikö tämän olla sallittua?

Tuomio:

Kunhan kyseessä on torjuntasuoritus eikä erillisiä suorituksia, niin tämä lasketaan yhdeksi torjuntakosketukseksi. Torjunnan jälkeen joukkueella on vielä kolme kosketusta jäljellä. (Sääntö 9.1, 14.2, 14.4.1)

3.45 Torjunta

Takapelaajan laitton hyökkäys vastaan laitton torjunta (samanaikainen kosketus) hyökkääjän ilmatilassa - mikä on virhe?

Tuomio:

Kaksoisvirhe, ja siten uusi pallo. Takapelaajan hyökkäys oli laitton. Samanaikainen torjunta oli myös laitton, koska kosketus tapahtui **hyökkääjän ilmatilassa**. (Sääntö 13.3.1, 13.3.3, 14.1.1, 14.6.1, 14.6.2)

3.46 Torjunta

Takapelaaja on erillään pienen välimatkan päässä torjuntaryhmästä ja kokonaan verkon yläreunaa alempana, mutta pallo osuu häneen. Onko kyseessä virheellinen torjunta?

Tuomio:

Ei. Pelaaja ei ollut osa torjuntaryhmää eikä ollut verkon yläreunaa korkeammalla pallon osuessa häneen. Tästä syystä hän ei voinut olla torjuja. Kyseessä on joukkueen ensimmäinen kosketus. (Sääntö 9.3.1, 14.1.1)

3.47 Torjunta

Pallo osui pelaajaan verkon yläreunaa alempana, vaikka osa hänen kädestään oli verkon yläpuolella. Onko kyseessä torjunta?

Tuomio:

Kyllä - oleellista on se, onko jokin kehonosa verkon yläreunaa korkeammalla; joukkueella olisi siis vielä kolme kosketusta jäljellä. (Sääntö 9.1, 14.1.1, 14.4.1)

3.48 Torjunta

Torjuja kosketti palloon tultuaan alas torjuntahypystä, jolloin hän oli kokonaan verkon yläreunaa alempana. Hänen koskettaessaan palloa uudelleen tuomari vihelsi kaksoiskosketuksen merkiksi. Oliko tämä oikein?

Tuomio:

Päätös oli oikea. Pallon kosketuksen hetkellä ei mikään osa torjujasta ollut verkon yläreunaa ylempänä. Sen vuoksi suoritusta ei voida pitää torjuntana, ja toinen kosketus oli kaksoiskosketus. (Sääntö 9.1, 14.1.1, 14.4.1)

3.49 Torjunta

Takapelaajan virheellinen hyökkäys vastaan Liberon torjuntayritys - kumpi toteutuu ensin?

Tuomio:

Hyökkäyslyönnistä **tulee** virheellinen sillä hetkellä jolla pallo ohittaa verkkotason kokonaan tai se osuu torjuntaan. Liberon torjuntayritys tapahtuu **ennen** hyökkäyslyönnin toteutumista ja on siksi ensimmäinen virhe. (Sääntö 19.3.1.3)

4 Pelikatkot ja viivytykset

4.1 Vaihdot

Kolme vaihtopelaajaa astui vaihtoalueelle. Kun kirjuri oli havainnut ja hyväksynyt pyynnön, valmentaja päättikin tehdä vain kaksi vaihtoa. Kuinka verkkotuomarin tulee menetellä?

Tuomio:

Toiminta on oikein, ellei se viivytä peliä. Verkkotuomari yksinkertaisesti hoitaa tilanteessa vain kaksi vaihtoa. (Sääntö [15.10.2](#), [15.10.3a](#), [15.10.4](#), [16.1](#))

4.2 Vaihdot

Yksi vaihtopelaaja astui vaihtoalueelle (kirjuri painoi summeria) ja toinen oli juuri lähdössä lämmittelyalueelta pyrkien vaihtoalueelle. Montako vaihtoa tulisi sallia?

Tuomio:

Vaihtopyynnön hetki on pelaajan / pelaajien astuminen vaihtoalueelle. Tällaisessa tapauksessa verkkotuomarin tulee myöntää vaihto vain ensimmäiselle pelaajalle, joka vaihtoalueelle astui. Toinen pyyntö evätään erillisenä, ensimmäiseen pyyntöön kuulumattomana. Verkkotuomarilla on kuitenkin tällaisessa tilanteessa oikeus evätä pelaajan pääsy vaihtoalueelle ja siten estää virheellisen katkopyynnön tapahtuminen. Näin toimiessaan verkkotuomari osoittaa hallitsevansa hyvin 'tuomaroinnin taiteen'. (Sääntö [15.10.3a](#), [15.10.3b](#), [15.11.1.3](#))

4.3 Vaihdot

Joukkue 'pyysi' vaihtoa lähettämällä pelaajan vaihtoalueelle. Koska pelaaja ei ollut valmiina pelaamaan (väärä numerokilpi, ei numerokilpeä, lämmittelyasu jne.), joukkueelle tuomittiin viivytysoikeus ja vaihto evättiin. Heti kun viivytysoikeus oli merkitty pöytäkirjaan, joukkue pyysi uudestaan vaihtoa. Oliko tämä saman pelikatkon aikana tapahtunut toinen pyyntö sallittu?

Tuomio:

Koska ensimmäinen pyyntö evättiin, joukkueella ei ollut oikeutta pyytää toista peräkkäistä vaihtoa saman pelikatkon aikana. Vähintään yksi päättyneet palloralli tulee olla välissä ennen kuin sama joukkue voi pyytää vaihtoa uudestaan. (Sääntö [15.3.2](#))

4.4 Vaihdot

Pelaaja astui vaihtoalueelle, mutta hänellä oli kädessään väärä numerokilpi (esim. oma numeronsa). Vaihtopelaaja vaihtoi sen nopeasti oikeaan. Päätuomari tuomitsi viivytysoikeuden mutta salli vaihdon. Onko tämä oikein?

Tuomio:

Tuomari ei toiminut oikein. FIVB:n virallisissa kilpailuissa ja muissa kilpailuissa, joissa numerokilpiä käytetään, pelaajan tulee astua vaihtoalueelle oikean numerokilven kanssa. Vaihtopyyntö tulee evätä ja joukkueelle antaa viivytyssanktio. (Sääntö [15.10.3c](#), [16.1.1](#), [16.2](#))

4.5 Vaihdot

Jos pelaaja astuu vaihtoalueelle samaan aikaan kun päätuomari viheltää syöttöluvan merkiksi, niin pitäisikö verkkotuomarin sallia vaihto?

Tuomio:

Yleisesti ottaen tämä tilanne on tyyppinen virheellinen katkopyyntö: hylätään ja annetaan pelin jatkoa, mikäli peliä ei pysäytetä ja kyseessä on joukkueen ensimmäinen virheellinen katkopyyntö. Jos peli kuitenkin pysähtyy tämän pyynnön vuoksi (kentällä oleva pelaaja menee vaihtoalueen luo tai joukkueet odottavat tuomarien päätöksiä jne.), niin sitä on pidettävä viivyttämisenä. Palloralli keskeytetään viheltämällä, vaihtoa ei myönnetä ja annetaan viivytyssanktio. Samaa menettelyä käytetään, jos kyseessä on saman joukkueen tekemä toistettu virheellinen katkopyyntö, jota pidetään viivytyksenä. (Sääntö [15.10.3a](#), [15.11.1.1](#), [15.11.3](#), [16.2](#))

4.6 Vaihdot

Pelaaja #8 astui vaihtoalueelle numerokilven #10 kanssa. Valmentaja vaati kaikesta huolimatta vaihtoa pelaajien #8 ja #9 välillä. Lyhyen keskustelun jälkeen vaihto evättiin ja joukkueelle annettiin viivytyssarjitus. Oliko päätös oikea?

Tuomio:

Päätös oli oikea.
Vaihto pelaajien #8 ja #10 välillä olisi ollut oikein. Kuitenkin kun valmentaja vaati vaihtoa nimenomaan pelaajien #8 ja #9 välillä. Koska väärä numerokilpi oli näytetty ja se aiheutti viivytyksen, teki tuomari oikein antaessaan viivytyssanktion.
Vaihto tulee evätä.
(Sääntö 16.1.1, 16.2)

4.7 Vaihdot

Pelaaja loukkaantui ja hänet *oli pakkovaihtaa* poikkeuksellisella vaihdolla. Saman pelikatkon aikana joukkue *pyysi* myös normaalia vaihtoa. Verkkotuomari hyväksyi vaihtopyynnön. Oliko verkkotuomari oikeassa hyväksyessään vaihdon?

Tuomio:

Kyllä, päätös oli oikea.
Ensimmäinen pelaaja täytyy vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla loukkaantumisen vuoksi. Joukkueella oli vielä oikeus normaaliin VAIHTOPYNTÖÖN saman pelikatkon aikana.
(Sääntö 15.7)

4.8 Vaihdot

Joukkueen 'A' pelaaja #6 poistettiin ottelusta ja hänet vaihdettiin säännönmukaisella vaihdolla pelaajaan #7. Tämä oli joukkueen 'A' ensimmäinen vaihto ko. erässä ja joukkueella oli vielä kolme muuta vaihtopelaajaa. Seuraavan pallorallin aikana joukkueen 'A' pelaaja #7 loukkaantui eikä pystynyt jatkamaan peliä. Miten pelin pitäisi jatkua?

Tuomio:

Koska loukkaantunutta pelaajaa #7 ei voida vaihtaa säännönmukaisella pelaajavaihdolla, niin siitä huolimatta että kyseessä olisi vasta joukkueen toinen pelaajavaihto siinä erässä, on hänet vaihdettava poikkeuksellisella vaihdolla.
(Sääntö 15.7, 15.8)

4.9 Vaihdot

Aloitusjärjestyslipukkeeseen merkitty pelaaja loukkaantui ennen ottelun alkua. Voidaanko hänet vaihtaa ennen ottelua?

Tuomio:

Kyllä - mutta sekä valmentajan että verkkotuomarin pitäisi näyttää muodollinen käsimerkki (jotta kaikki ymmärtävät tilanteen) ja vaihto merkitä pöytäkirjaan normaalina pelaajavaihtona.
(Sääntö 7.3.2, 7.3.4)

4.10 Vaihdot

Joukkueen 'A' pelaaja #7 oli kentällä, kun hänen piti olla vaihdossa. Joukkue 'A' oli käyttänyt kaikki sallitut kuusi vaihtoaan. Koska jäljellä ei enää ollut sallittuja vaihtoja, miten tilanteessa tuli toimia?

Tuomio:

Koska joukkueella 'A' oli sijoittumisvirhe, sääntöjen kohdassa 15.9.2 kuvattua menettelytapaa on noudatettava:

- Piste ja syöttö joukkueelle 'B'.
- Vaihto otetaan takaisin. #7 penkille ja oikea pelaaja kentälle. Tätä vaihtoa ei lasketa mukaan vaihtoihin.
- Kaikki pisteet, jotka joukkue 'A' saavutti #7 ollessa kentällä, mitätöidään, mutta vastapuolen pisteet säilyvät.
- Joukkueelle 'A' ei tule muita rangaistuksia.

(Sääntö 15.9.2)

4.11 Vaihdot

Joukkueen 'B' käytettyä viisi vaihtoa kaksi pelaajaa astuu vaihtoalueelle. Miten verkkotuomarin tulee toimia?

Tuomio:

Verkkotuomarin täytyy muistuttaa valmentajaa, että vain yksi vaihto on mahdollinen ja kysyttävä valmentajalta, kumpi suoritetaan. Edellyttäen että tapahtuma ei viivytä peliä, toinen vaihto evätään virheellisenä katkopyyntönä ja merkitään pöytäkirjaan.
(Sääntö 15.5, 15.6, 15.11, 16.1)

4.12 Vaihdot

Joukkue pyysi kahta vaihtoa. Tarkistaessaan vaihtoja kirjuri huomasi, että toinen vaihdoista oli laillinen ja toinen laitton. Miten verkkotuomarin tulee toimia kyseisessä tilanteessa?

Tuomio:

Verkkotuomari sallii oikean vaihdon suoritettavan. Sääntöjenvastainen vaihto tulee evätä riippumatta siitä, missä järjestyksessä vaihtopelaajat lähestyvät sivurajaa. Virheellinen vaihtopyyntö rangaistaan sääntöjen mukaan. Ensimmäinen viivytysoikeutuksena ja toinen sekä sitä seuraavat rangaistuksena. (Sääntö 15.6, 16.1.3)

4.13 Vaihdot

Kirjuri eväsi joukkueelta pelaajavaihdon painamalla summeria toistamiseen. Kun verkkotuomari tarkisti asian pöytäkirjasta, hän huomasi vaihdon olevan sallittu, ja 'uudelleenkorjasi' tilanteen. Tämä oli melko noloa. Kuinka verkkotuomarin olisi pitänyt toimia?

Tuomio:

Verkkotuomari toimi tilanteessa oikein. Päätösten muuttaminen voi kuitenkin luoda epäsuotuisan vaikutelman tuomaristoa kohtaan.

4.14 Vaihdot

Vaihtopelaaja seiso vaihtoalueella valmiina astumaan kentälle. Kentällä oleva pelaaja kieltäytyi kuitenkin aluksi tulemasta vaihtoon. Onko tämä viivyttämistä? Pitäisikö vaihto evätä?

Tuomio:

Kyllä, se on viivyttämistä. Tässä tapauksessa vaihto pitäisi kuitenkin hyväksyä, koska vaihtopyyntö oli tehty asianmukaisesti ja viivytyksen aiheutti *kentällä ollut* pelaaja eikä vaihtopelaaja. Jos kuitenkin vaihtopelaaja (kentälle tuleva pelaaja) ei ole valmis ja aiheuttaa viivytyksen, kuuluu vaihto evätä ja antaa joukkueelle viivytyssanktio. (Sääntö 16.1.1, 23.2.3)

4.15 Vaihdot

Jos aloitusjärjestyslipuke ei vastaa kentällä olevien pelaajien kokoonpanoa, miten verkkotuomarin kuuluu menetellä?

Tuomio:

Verkkotuomarin tulee näyttää aloitusjärjestyslipuketta valmentajalle ja kysyä mitä tämä haluaa tehdä. Jos valmentaja haluaa säilyttää kentällä olevan kokoonpanon, on hänen tehtävä tarvittavat pelaajavaihdot tilanteessa 0-0. Tämä on yksi tilanteista, joissa valmentajan on näytettävä pelaajavaihdon käsimerkkiä väärinkäsitysten välttämiseksi. Myös verkkotuomarin on toimittava tilanteessa muodollisesti, jotta yleisökin voisi ymmärtää tilanteen. (Sääntö 7.3.5.2, 7.3.5.3)

4.16 Vaihdot

Pelaaja #6 astui pelikatolla vaihtoalueelle valmiina astumaan kentälle. Kirjuri painoi summeria vaihtopyynnön merkiksi. Samalla hetkellä valmentaja muutti mieltään ja komensi pelaajan takaisin lämmittelyalueelle. Olisiko vaihto pitänyt suorittaa ja miten tuomareiden olisi kuulunut toimia tässä tilanteessa?

Tuomio:

Vaihtopyyntö oli oikea ja kirjuri oli vahvistanut sen painamalla summeria. Pyyntö johdosta peli keskeytettiin. Vaihtoa ei ole pakko suorittaa, mutta tilanteesta aiheutuneesta viivytyksestä tulisi antaa sanktio. (Sääntö 15.10.3a, 15.10.3c, 16.1.1)

4.17 Vaihdot

Pelaaja astui vaihtoalueelle sen jälkeen, kun päätuomari oli viheltänyt syöttöluvan merkiksi. Kirjuri ei vaihtopyyntöä huomionnut eikä peli pysähtynyt. Pallorallin jälkeen verkkotuomari pyysi kirjuria merkitsemään pöytäkirjaan virheellisen katkopyynnön. Toimittiinko tilanteessa oikein?

Tuomio:

Verkkotuomari oli oikeassa. Tämä oli tyypillinen esimerkki virheellisestä katkopyynnöstä, joka tulee merkitä pöytäkirjaan. Jos kyse on toistetusta virheellisestä katkopyynnöstä, kuuluu siitä antaa viivytyssanktio. (Sääntö 15.11.2, 16.1.1)

4.18 Vaihdot

Jos kirjuri painaa vahingossa summeria pelaajavaihdon merkiksi (syöttöluovavaihtamisen jälkeen / pelaaja ei astu vaihtoalueelle), niin pitäisikö joukkueelle merkitä virheellinen katkopyyntö?

Tuomio:

Koska virheen tekee kirjuri, ei tätä tule pitää virheellisenä katkopyyntönä eikä viivyttämisenä. (Sääntö [15.10.3a](#), [15.10.3c](#))

4.19 Vaihdot

Kentällä oli pelaaja, jota ei ollut merkitty pöytäkirjaan. Miten toimitsijoiden tulisi menetellä?

Tuomio:

Valmentajalla ja joukkueen kapteenilla on velvollisuus tarkistaa pelaajaluettelo ja vahvistaa se allekirjoituksillaan. Pelaajat, joita ei ole pöytäkirjassa ja jotka pelaavat ottelussa poistetaan kentältä heti kun tilanne huomataan, ja tilalle tulee pöytäkirjassa oleva pelaaja. Kaikki pisteet, jotka joukkue on tehnyt tämän listaamattoman pelaajan ollessa kentällä perutaan, ja vastapuoli saa pisteen sekä syötön. Jos virhe huomattaisiin vasta erän päätyttyä, olisi virheen tehnyt joukkue hävinnyt erän. Jos virhe olisi huomattu vasta ottelun päätyttyä, olisi koko ottelu hävitty listaamattoman pelaajan vuoksi. (Sääntö [4.1.3](#), [4.2.2](#), [5.1.1](#), [5.2.2](#), [7.3.5.4](#), [15.9.2](#))

4.20 Vaihdot

Pelikatkon aikana vastaanottava joukkue 'A' pyysi pelaajavaihtoa. Tämän katkon aikana joukkue 'B' sai rangaistuksen, jonka seurauksena joukkue 'A' suoritti kiertovaihdon. Tämän jälkeen 'A' pyysi uutta pelaajavaihtoa. Onko tämä sallittua?

Tuomio:

Kyllä. Päättynyt palloralli on sarja pelitapahtumia, jotka johtavat pisteeseen. Tämä sisältää pisteen saamisen Rangaistuksen seurauksena tai viivyttelynä aloitussyötön suorituksessa (8 sek). Tässä tapauksessa vaihtopyyntöjen välillä oli siis päättynyt palloralli. (Sääntö [15.2.2](#))

4.21 Vaihdot

Tarkistaessaan joukkueen aloitusjärjestystä verkkotuomari huomasi, että Liberon numero oli merkitty aloituskuusikkoon. Hän pyysi valmentajaa korjaamaan aloitusjärjestyslipukkeen ja ilmoitti kirjurille asiasta. Tämän jälkeen ottelu alkoi. Toimittiinko tilanteessa oikein?

Tuomio:

Tässä tilanteessa verkkotuomarin tulisi pyytää valmentajalta uusi, korjattu aloitusjärjestyslipuke (jota voidaan muuttaa vain väärin merkityn Liberon osalta). Kun joukkueen kokoonpanon on tarkistettu vastaavan korjattua aloitusjärjestyslipuketta, antaa verkkotuomari Liberialle luvan astua kentälle. (Sääntö [7.3.5.2](#))

4.22 Vaihdot

Joukkue pyysi vaihtoa, joka evättiin väärän numerokilven vuoksi. Tästä annettiin viivytysseuraus, joka oli viivytysrangaistus, koska joukkueelle oli jo aiemmin annettu viivytysvaroitus. Voiko joukkue nyt tehdä uuden vaihtopyynnön?

Tuomio:

Kyllä. Kun rangaistuksia pidetään päättyneinä palloralleina, uusi vaihtopyyntö voidaan tässä tapauksessa hyväksyä. (Sääntö [6.1.3](#), [15.2.1](#), [15.11.1.3](#))

4.22.1 Vaihdot

Joukkue halusi tehdä tuplavaihdon. Yksi pelaaja astui vaihtoalueelle valmiina pelaamaan, kun toinen pelaaja etsi vielä numerokilpeä. Ennen kuin ensimmäisen vaihdon hallinnollinen osuus oli saatu hoidettua, toinenkin pelaaja oli valmiina vaihtoalueella. Olivatko tuomarit oikeassa salliessaan molemmat vaihdot niihin puuttumatta?

Tuomio:

Kyllä. Tuomarit sovelsivat hyvin uutta usean pelaajan vaihtojen lähestymistapaa. Mikäli ei tapahdu todellista viivytystä, tuomareiden tulee olla joustavia.

4.22.2 Vaihdot

Vaihtopelaaja astui vaihtoalueelle numerokilpi kädessään ja lämmittelypaita yllään. Sivurajalla, kesken vaihtotapahtuman, hän huomasi tämän, riisui lämmittelypaitansa ja antoi sen kentältä poistuvalla pelaajalle. Onko tämä sallittu vaihtomenettely?

Tuomio:

Ei. Vaihtopelaajan tulee olla vaihtopyynnön hetkellä valmiina pelaamaan. Pelaajaa, jolla on yllään lämmittelypaita, ei voida pitää valmiina pelaamaan. Sen vuoksi vaihtopyyntö on evättävä ja annettava viivytyssanktio.
(Sääntö [15.10.3a](#), [15.10.3b](#))

4.23 Aikalisät ja tekniset aikalisät

Joukkueessa 'B' väärä pelaaja suoritti syötön. Tämä virhe havaittiin myöhemmin samassa erässä, teknisen aikalisän lopussa. Asianmukaisten toimenpiteiden jälkeen ('B':n väärän syöttäjän aikana tekemien pisteiden peruuttaminen, kokoonpanon oikaisu, piste ja syöttö 'A':lle), pitäisikö tekninen aikalisä pitää uudelleen, kun johdossa oleva joukkue saavuttaa siihen tarvittavan pistemäärän?

Tuomio:

Ei, vain yksi tekninen aikalisä pidetään neljässä ensimmäisessä erässä, kun johdossa oleva joukkue saavuttaa kahdeksannen ja 16:nneen pisteensä.
(Sääntö [15.4.1](#))

4.24 Aikalisät ja tekniset aikalisät

Kumpi tulee ensin - automaattinen tekninen aikalisä vaiko valmentajan pyytämä aikalisä?

Tuomio:

Tekninen aikalisä pidetään ennen muita pelikatkoja. Jos valmentaja teknisen aikalisän jälkeen haluaa myös tavallisen aikalisän, on hänen pyydettävä sitä uudestaan.
(Sääntö [15.4.2](#))

4.25 Virheellinen katkopyyntö

Voiko joukkue pyytää pelaajavaihtoa sekä ennen aikalisää ETTÄ sen jälkeen, saman pelikatkon aikana?

Tuomio:

Ei - siinä missä sama joukkue voi pyytää kaksi aikalisää samalla pelikatolla, kahta erillistä pelaajavaihtopyyntöä EI sallita, vaan kyseessä on virheellinen katkopyyntö.
(Sääntö [15.3.1](#), [15.3.2](#), [15.10.3a](#), [15.11.1.3](#), [25.2.2.6](#))

4.26 Virheellinen katkopyyntö

Valmentaja pyysi kolmatta aikalisää, jonka verkkotuomari hyväksyi. Samalla hetkellä kirjuri huomasi, että kyseessä oli joukkueen kolmas aikalisä ja ilmoitti siitä verkkotuomarille. Kuinka tämän jälkeen kuuluu toimia?

Tuomio:

Tavallisesti kyseessä on virheellinen katkopyyntö - mutta tässä tapauksessa tapahtui todellinen viivytys. Sen vuoksi aikalisä evätään tai keskeytetään välittömästi. Pelaajat palaavat kentälle. Pelikapteenille ilmoitetaan viivyttämisestä ja annetaan viivytyssanktio.
(Sääntö [15.11.1.4](#), [16.1.5](#), [25.2.2.6](#))

4.27 Virheellinen katkopyyntö

Voiko joukkue tehdä virheellisen katkopyynnön sen jälkeen kun joukkueelle on jo annettu viivytysvaroitus tai -rangaistus?

Tuomio:

Kyllä voi. Vaikka se onkin epätavallista, virheellinen katkopyyntö voi tapahtua viivytyksen jälkeen - se ei eskaloi viivytystä. Säännöt koskien sekä virheellisiä katkopyyntöjä että viivytyksiä ovat melko tarkkoja sen suhteen, mitkä tapahtumat ovat virheellisiä katkopyyntöjä ja mitkä viivytyksiä. Sen vuoksi, vaikka joukkue olisikin jo syyllistynyt viivytykseen, jotkut tapahtumat ovat VAIN virheellisiä katkopyyntöjä eikä niitä yhdistetä aiempaan viivytykseen.
(Sääntö [15.5](#), [16.1](#))

4.27.1 Virheellinen katkopyyntö

Onko sallittua pyytää aikalisää tai normaalia pelaajavaihtoa, jos pelikatkopyyntö on jo evätty ja siitä annettu viivytyssanktio?

Tuomio:

Ei.

Uuden lähestymistavan mukaisesti tällaisessa tilanteessa joukkueen on odotettava seuraavan päättyneen pallorallin loppumista ennen kuin se voi tehdä seuraavan pelikatkopyynnön. (Poikkeuksena pelaajavaihto loukkaantumisen tai sairastumisen vuoksi.)

Jos joukkue kuitenkin tekee pyynnön, ei sitä tule pitää virheellisenä katkopyyntönä, vaan joukkuetta pitäisi muistuttaa tästä.

4.28 Loukkaantumiset

Saako pelaaja pelata nenä verta vuotaen?

Tuomio:

Tuomareiden tulee toimia harkiten tilanteissa, joissa tapahtuu loukkaantuminen jossa pelaaja vuotaa verta. Mikäli vamman välitön hoito ei auta, on hänet vaihdettava tai korvattava kunnes verenvuoto on tyrehtynyt ja veri on poistettu peliasusta. Vaihtopelaajalle suodaan kohtuullinen aika verryttelyasun riisumiseen ja kentälle tuloon ilman sanktioita.

On hyväksyttävää, että päätuomari ei anna viivytyssanktiota tai kehota joukkuetta pelikatsoon. (Sääntö [4.4](#), [15.5](#), [15.10.2](#), [15.10.3a](#), [17.1.1](#))

4.29 Loukkaantumiset

Passari loukkasi polvensa puolustuksessa. Hän jäi kentälle makaamaan valmentajien kerääntyessä ympärille ja joukkueen lääkäri tarkisti hänen vammaansa. Noin kahden minuutin hoidon jälkeen passari ilmoitti pystyvänsä jatkamaan peliä. Päätuomari näytti sen jälkeen pelin jatkuvan normaalisti. Oliko päätuomarin päätös oikea?

Tuomio:

Päätuomarin päätös oli oikea. Pelaajan turvallisuuden vuoksi päätuomarin on pysäytettävä peli heti, kun loukkaantuminen tapahtuu ja sallittava lääkärin/lääkintähenkilökunnan tulla kentälle. Jos loukkaantuminen näyttää olevan riittävän vakava, on pelaajan poistuttava kentältä vähintään yhden pallorallin ajaksi.

Periaate on, että päätuomarin on annettava pelaajalle ja/tai joukkueen lääkärille kohtuullinen aika loukkaantumisen vakavuuden toteamiseen, ennen kuin on turvaututtava vaihtoon.

(Sääntö [15.7](#), [17.1.2](#))

4.30 Loukkaantumiset

Pelaajavaihtoa suoritettaessa sattuu vahinko, jonka seurauksena vaihtopelaajan nenä alkaa vuotaa verta. Miten tulisi menetellä?

Tuomio:

Ennen muuta tuomarin pitäisi pyytää lääkintähenkilökunnan apua. Pelin keskeyttäminen on tarpeen. Mikäli pelaaja ei voi toipua, pitäisi suorittaa sääntöjenmukainen pelaajavaihto, vaikka kyseessä onkin toinen pelaajavaihto saman pelikatkon aikana. Mikäli säännönmukainen pelaajavaihto ei ole mahdollinen, on tehtävä poikkeuksellinen vaihto.

(Sääntö [15.11.1.3](#))

4.31 Loukkaantumiset

Joukkueen kapteeni loukkaantui ennen ottelun alkua. Miten tulisi menetellä?

Tuomio:

Menettely määräytyy loukkaantumisen ajankohdan mukaan. Pääperiaate on kirjoitettu säännössä 4.1.3, silloin kun kapteenit ja valmentajat ovat allekirjoittaneet pöytäkirjan, eli arvonnin jälkeen, joukkueella ei ole oikeutta muuttaa joukkueen kokoonpanoa (paitsi jos libero loukkaantuu ja valmentaja haluaa uudelleennimetä joukkueen kapteenin uudeksi liberoksi).

Tämän perusteella mikäli joukkueen kapteeni loukkaantuu **ennen** arvontaa ja hän tulee pelikyvyttömäksi, tulee valmentajan nimetä uusi kapteeni, jonka pelinumeron alle laitetaan raita ja numero ympyröidään pöytäkirjassa. Tällä uudella kapteenilla on kaikki kapteenin oikeudet ja velvollisuudet (esim. hän osallistuu arvontaan). Jos kapteeni loukkaantuu arvonnin **jälkeen**, ei valmentajalla ole oikeutta nimetä toista pelaajaa kapteeniksi. Valmentajan tulee kuitenkin nimetä 'yleinen pelikapteeni', jolla on kapteenin oikeudet ja velvollisuudet ja allekirjoittaa pöytäkirjan ottelun jälkeen.

Molemmissa tapauksissa loukkaantuminen merkitään pöytäkirjaan.
(Sääntö 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7)

4.32 Loukkaantumiset

Joukkueen 'A' pelaajavaihtoa seurannut palloralli keskeytettiin joukkueen 'A' pelaajan loukkaantumisen vuoksi; pelaaja ei kyennyt jatkamaan peliä. Vaikka vaihtopyyntöjen välillä ei ole päättyntä pallorallia, onko sallittua vaihtaa loukkaantunut pelaaja?

Tuomio:

Kyllä on.
Vaikka on virheellinen katkopyyntö pyytää toista pelaajavaihtoa ilman että välissä on päättyntä palloralli, niin tällaisessa **force majeure** -tilanteessa on sallittua poistaa loukkaantunut/sairastunut pelaaja kentältä normaalilla pelaajavaihdolla.
(Sääntö 15.11.1.3)

4.33 Loukkaantumiset

Mikä on oikea menettelytapa, jos loukkaantunut pelaaja ei kykene osallistumaan muodolliseen pelaajavaihtoon vaihtoalueella? (Esim. hänet kannetaan pois kentältä?)

Tuomio:

Jotta vaihdon tapahtuminen olisi kaikille selvää, vaihtopelaajan on otettava loukkaantuneen pelaajan numerokilpi ja astuttava vaihtoalueelle. Verkkotuomari ottaa numerokilven ja palauttaa sen joukkueelle.
(Sääntö 15.10.1, 17.1.1)

4.34 Pelin viivyttäminen

Ennen kolmannen erän alkua päätuomari vihelsi joukkueet kentälle. Toinen joukkueista ei reagoinut. Päätuomari antoi viivytysovaroituksen liian hitaasta reagoinnista. Sen jälkeen joukkue astui kentälle. Toimiko päätuomari oikein?

Tuomio:

Päätuomari toimi oikein. Joukkueet tulee viheltää kentälle pelijärjestykseen. Mikäli he eivät reagoi, tulee päätuomarin antaa heille viivytysovaritus. Mikäli joukkue ei vielääkään reagoisi, annettaisiin viivytysovaritus. Mikäli sekään ei auttaisi, tulkittaisiin tilanteessa joukkueen kieltäytyneen pelaamasta ja luovuttaneen ottelun erin 0-3, pistein 0-25, 0-25, 0-25. Mikäli joukkue palaa kentälle liian hitaasti aikalisän jälkeen, sovelletaan samaa toimintatapaa.
(Sääntö 6.4.1, 16.1)

4.35 Pelin viivyttäminen

Annetaanko joukkueelle viivytyssanktio, jos se pallorallien lopuksi kokoontuu yhteen kentän keskelle?

Tuomio:

Tuomarin ei tarvitse antaa pelaajille enempää aikaa kuin seuraavaan rotaatioon siirtyminen kohtuullisesti vaatii. Hänen on käytettävä tällaisessa tilanteessa harkintaa ja sallittava hengen luominen ja 'tsemppaaminen' mutta hän ei voi sallia pelin viivyttämistä. Päätuomarin pitäisi kehottaa joukkuetta menemään paikoilleen. Jos hänen käsittääkseen joukkue käyttää tätä taktisesti viivyttääkseen peliä, on joukkueelle annettava asianmukainen sanktio. (Sääntö 16.1.2, 16.1.5)

4.36 Pelin viivyttäminen

Pelaaja kieltäytyi pelaamasta, koska hänen kenttäpuoliskollaan oli märkä kohta, joka aiheutui joukkueen jäsenen tiikeripuolustuksesta. Kuinka tuomarin tulee toimia?

Tuomio:

Tuomarin *ei pitäisi koskaan hyväksyä joukkueen pyyntöä* lattian kuivaamiseen, koska pyyntö johtaa viivytyssanktioon. Pikakuivaajien ('quick moppers') tulisi kuivata märkä kohta lattiasta. Pelaajat voivat myös käyttää omia pieniä kuivausliinojaan kuivatukseen kenttää. Kun päätuomarin mielestä kuivaajien pitäisi kuivata kenttä, hän voi määrätä sen tehtäväksi. Ottelun hallinta on aina päätuomarilla, jos kontrollikomiteaa ei ole.

Jos, loppupäätelmänä, joukkue kieltäytyy pelaamasta, päätuomari voi rangaista joukkuetta tilanteen mukaan viivytys- tai tavallisilla rangaistuksilla. (Sääntö 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2)

4.37 Pelin viivyttäminen

Erätauolla joukkue meni kokonaisuudessaan pukuhuoneeseen ja palasi sieltä viiden minuutin kuluttua. Päätuomari antoi viivytyssanktion ja peliä jatkettiin. Toimiko tuomari oikein?

Tuomio:

Ensiksikin, joukkueella ei ole lupaa poistua kilpailualueelta ilman tuomareiden lupaa. Kahden ja puolen minuutin jälkeen verkkotuomarin pitäisi kuitenkin mennä joukkueen luo kehottamaan heitä palaamaan kentälle välittömästi, tai heidän katsottaisiin luovuttaneen ottelun. Kun he ovat palanneet kentälle, päätuomarin tulee antaa viivytyssanktio. (Sääntö 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1)

4.38 Ulkopuolinen häirintä

Miten päätuomarin kuuluu toimia, jos katsojat keskeyttävät ottelun?

Tuomio:

Päätuomarin tulee keskeyttää ottelu ja järjestäjän tai kontrollikomitean tulisi palauttaa järjestys. Tapahtuma merkitään pöytäkirjaan. (Sääntö 17.2, 17.3)

4.39 Ulkopuolinen häirintä

Pelaaja puolustaa palloa vapaa-alueella kentän takana, kun pallo osuu tv-kameran puomiin, joka on pelialueen ilmatilassa. Tuomareiden on pysäytettävä peli. Miten päätuomarin kuuluu tuomita tämä tilanne; pallo 'ULKONA' vai 'Ulkopuolisena häiriönä'?

Tuomio:

Pelialueella pelaajilla on etuoikeus pelata palloa. Jos pallo osuu ulkopuoliseen esineeseen tai henkilöön, joka tunkeutuu pelialueelle pelialueen ulkopuolelta, esim. tv-kameran puomiin tai journalistiin, joka ottaa pallon kiinni, on kyse 'ulkopuolisesta häiriöstä' ja pallo kuuluu pelata uudestaan. (Sääntö 17.2)

4.40 Ulkopuolinen häirintä

Kun keskipelaaja valmistautui hyökkäykseen, häneltä irtosi kenkä jalasta ja putosi etukentälle. Hän löi palloa ja sitten joukkue hävisi pallorallin. Pallorallin jälkeen keskipelaaja pyysi saada laittaa kenkensä takaisin. Tuomarit eivät puuttuneet tilanteeseen pallon aikana eikä sen jälkeen. Miten tuomareiden tulisi toimia?

Tuomio:

Pelaajien turvallisuus on pääperiaate. Jos tuomareiden mielestä kenkä, osana pelaajan varusteita, aiheuttaa vaaran, on peli keskeytettävä. Koska oli ilmeistä, että kenkä ei irronnut jalasta tahallisesti, hänen pyyntöään saada laittaa se takaisin ei voida pitää viivyttämisenä. (Sääntö 17.2)

4.41 Ulkopuolinen häirintä

Jos palloa tavoitteleva pelaaja törmää tuomaritelineeseen, pitäisikö palloralli automaattisesti keskeyttää ja pelata uudelleen?

Tuomio:

Ei.
Tuomarin tulisi arvioida, vaikuttaako törmäys hänen toimintaansa.
Jos tuomari ei kykene jatkamaan toimintaansa normaalisti, pallo pitäisi keskeyttää ja pelata uudelleen.
Jos törmäys ei häiritse, antaa pallorallin jatkaa keskeytyksettä. (Sääntö 17.2)

5 Libero

<p>5.1 Libero Voiko Libero astua kentälle ilman verkkotuomarin lupaa aloitusjärjestyksen tarkastamisen jälkeen ennen erän alkua?</p>	<p>Tuomio: Kyllä voi. Aloituskokoonpanon pelaajan on oltava kentällä kun aloitusjärjestystä tarkistetaan. Kun verkkotuomari on tarkistanut järjestyksen, voi Libero korvata takapelaajan. Joukkueen ei tarvitse aloittaa erää tai pelata lainkaan Liberoa käyttäen. (Sääntö 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1)</p>
<p>5.2 Libero Joukkue oli käyttänyt kaikki vaihtonsa, kun kentällä olevaa pelaajaa rangaistiin erästä poistamisella ja Libero oli vaihtopenkillä. Miten ottelua jatketaan?</p>	<p>Tuomio: Erästä/ottelusta poistettu pelaaja on välittömästi vaihdettava säännönmukaisella pelaajavaihdolla. Koska siihen ei ole mahdollisuutta, joukkue julistetaan vajaaksi ja se häviää kyseisen erän. (Huom: poikkeuksellinen vaihto ei ole mahdollinen tässä tapauksessa.) (Sääntö 6.4.3, 15.7, 15.8)</p>
<p>5.3 Libero Voidaanko Libero vaihtaa loukkaantuneen pelaajan tilalle normaalilla pelaajavaihdolla?</p>	<p>Tuomio: Ei. Libero ei voi olla osallisena pelaajavaihdossa, ei tavallisessa eikä poikkeuksellisessa. (Sääntö 15.5, 15.7, 17)</p>
<p>5.4 Libero Libero oli kentällä korvaten pelaajan #5 ja poistettiin erästä käytösraugaistuksen vuoksi. Miten ottelua kuuluu jatkaa?</p>	<p>Tuomio: Jos joukkueella on kaksi Liberoa, voi valmentaja vaihtaa rangaistun Liberon välittömästi toiseen Liberoon tai pelaajaan #5. Jos joukkueella on vain yksi Libero, voi joukkue valita seuraavista: - palauttaa pelaajan #5 kentälle Liberon paikalle ja pelata ilman Liberoa lopun erän ajan. Vaihtoehtoisesti - valmentaja voi uudelleennimetä uuden Liberon niiden pelaajien joukosta, jotka eivät ole kentällä uudelleennimeämisen hetkellä ja uusi Libero voi välittömästi ottaa erästä poistetun Liberon paikan (joka ei enää voi pelata ottelussa). (Sääntö 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4)</p>
<p>5.5 Libero Voiko liberokorvaaminen tapahtua samaan aikaan pelaajavaihdon kanssa?</p>	<p>Tuomio: Kyllä - koska 'korvaaminen' ei ole 'vaihto' ja päinvastoin. (Sääntö 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8)</p>
<p>5.6 Libero Libero tuli kentälle korvaamaan pelaajaa pelipaikalle 1 sen jälkeen, kun tuomari oli viheltänyt syöttöluvan merkiksi, mutta ennen syöttöhetkeä. Miten päätuomarin tulisi toimia?</p>	<p>Tuomio: Mikäli tämä tapahtui ensimmäisen kerran ottelun aikana, tulisi päätuomarin antaa pallorallin jatkaa keskeytyksettä. Pallorallin jälkeen hänen täytyy antaa suullinen varoitus myöhäisestä korvaamisesta. Seuraavista myöhäisistä korvaamisista annetaan viivytysseurauksena välittömästi, keskeyttäen palloralli. Liberon korvaaminen kuitenkin pysyy voimassa. Jos korvaaminen tapahtuisi vasta syöttöhetken jälkeen, pitäisi päätuomarin tuomita sijoittumisvirhe. (Sääntö 19.3.2.5)</p>

5.7 Libero

Joukkue teki laittoman liberokorvaamisen, mutta se huomattiin ennen syöttöhetkeä.
Miten tulisi menetellä?

Tuomio:

Jos tilanne huomataan ennen seuraavaa syöttöä, verkkotuomari viheltää ja kutsuu pelaajan takaisin. Laiton korvaaminen perutaan ja joukkueelle annetaan viivytysmaksu.
Jos tilanne huomataan vasta kun peli on jo jatkunut, seuraukset ovat samat kuin sääntöjenvastaisella vaihdolla.
(Sääntö [19.3.2.1](#), [19.3.2.9](#), [23.2.3](#))

5.8 Libero

Libero oli kentällä korvaamassa pelaajaa #4. Juostessaan pallon perässä Libero loukkasi jalkansa eikä kyennyt jatkamaan peliä. Valmentaja päätti haluavansa pelaajan #4 nimettävän uudeksi Liberoksi. Onko tämä mahdollista?

Tuomio:

Ei suoraan. Valmentaja voi nimetä uuden Liberon niistä pelaajista, jotka eivät ole kentällä uudelleennimeämisen hetkellä, liberon korvaama pelaaja pois lukien. Jos siis valmentaja haluaa pelaajasta #4 uuden Liberon, on #4 ensin palattava kentälle ja vaihdettava säännönmukaisella vaihdolla pois kentältä. Sen jälkeen hänet voidaan nimetä uudeksi Liberoksi ja hän voi palata kentälle liberona yhden päättyneen pallorallin jälkeen.
(Sääntö [19.1.3](#), [19.3.2.2](#), [19.3.2.8](#), [19.4.2](#))

5.9 Libero

Voiko valmentaja olla samaan aikaan myös joukkueensa Libero?

Tuomio:

Kyllä.
Sääntöjen mukaan Libero ei voi olla joukkueensa kapteeni tai pelikapteeni. Säännöt eivät estä Liberoa olemasta valmentaja eivätkä hoitamasta tätä tehtävää valmentaja-alueen rajan takaa.
(Sääntö [5.2.3.4](#))

5.10 Libero

Liberon korvaama pelaaja tuli erehdyksessä kentälle Liberon paikalle hetkeksi (tätä ei ehditty edes merkitä liberopöytäkirjaan) - mutta he korjasivat erehdyksensä saman tien itse.
Lasketaanko tämä korvaamiseksi?

Tuomio:

Ei, tätä ei lasketa korvaamiseksi, koska liberokorvaamisten välillä on oltava päättynyt palloralli. Tässä oli kyseessä ilmeinen erehdys, eikä sitä pitäisi laskea virheeksi.
(Sääntö [19.3.2.1](#), [19.3.2.2](#))

5.11 Libero

Joukkue unohti korvata Liberon kenttäpelaajalla Liberon siirtyessä nelospaikalle. Kolmen pisteen jälkeen päätuomari huomasi Liberon olevan kentällä sääntöjen vastaisesti.
Mikä on tuomarin oikea päätös?

Tuomio:

Kun kentällä on pöytäkirjaan merkitty pelaaja, jonka ei pitäisi olla kentällä, rangaistaan joukkuetta pallohäviöllä ja se menettää kaikki tekemänsä pisteet sijoitusvirheen ajalta (jos virheen alkuehetki voidaan päätellä). Pelijärjestykset oikaistaan ja peliä jatketaan.
(Sääntö [15.9](#), [19.3.1.1](#), [26.2.2.1](#), [26.2.2.2](#))

5.12 Libero

Joukkueen ainoa Libero loukkaantui virallisen lämmittelyn aikana. Aloituserjestyslipuke oli jo toimitettu kirjurille, ja joukkueen kapteeni oli aloituskokoonpanossa.

Voiko kapteenista tulla uusi Libero ja miten pitäisi menetellä?

Tuomio:

Kyllä voi.

Vaikka onkin totta, ettei Libero voi olla joukkueen kapteeni tai pelikapteeni, voi kapteeni luopua asemastaan ja kaikista siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista pelataksaan uudelleennimettyinä Liberona. Koska kapteeni oli jo aloituserjestyslipukkeessa, tulee toimia seuraavasti:

1. Vaihdetaan kapteeni toiseen pelaajaan tavallisella pelaajavaihdolla ennen ottelun alkua.
2. Valmentaja pyytää nimeämään uuden kapteenin.
3. Liberon uudelleennimeäminen.
4. Tuomari pyytää uutta liberoa vaihtamaan peliasunsa liberon asuun (tai käyttämään tätä varten varattua liiviä).
5. Pyydetään kirjuria:
  - o Merkitsemään alkuperäinen kapteeni uudelleennimetyksi liberoksi
  - o Merkitsemään joukkueen uusi kapteeni

Nämä tapahtumat merkitään pöytäkirjan huomautussarakkeeseen.

(Sääntö [5](#), [19.2](#), [19.3.2.8](#), [19.4.2.5](#))

5.13 Libero

Libero korvattiin pois kentältä ja hän palasi sinne välittömästi toisen pelaajan paikalle (korvaamisen välissä ei ollut pallorallia).

Onko tämä sallittua?

Tuomio:

Ei. Tämä on tyypillinen esimerkki virheellisestä liberokorvaamisesta. Jälkimmäisen korvaamisen kohdalla verkkotuomarin pitäisi evätä se, ja päätuomarin antaa viivytysanktio. Otteluissa, joissa on avustava kirjuri, on hänen tehtävänsä valvoa liberokorvaamisia.

Tässä tapauksessa hänen pitäisi painaa summeria tehdyn virheen merkiksi.

(Sääntö [19.3.2.9](#), [23.2.3](#))

5.14 Libero

Libero korvattiin tavallisella kenttäpelaajalla. Syötön jälkeen varapallo ajautui kentälle ja palloralli keskeytettiin. Ennen uusintapallon aloituslupavihellystä Libero yritti korvata pelaajan kuutospaikalla.

Verkkotuomari kutsui hänet takaisin.

Toimiko verkkotuomari oikein?

Tuomio:

Tämä on tyypillinen esimerkki virheellisestä liberokorvaamisesta, koska kahden liberokorvaamisen välissä ei ollut **päättynyttä** pallorallia. Jälkimmäisen korvaamisen hetkellä verkkotuomarin tulisi evätä se ja päätuomarin antaa viivytysanktio.

(Sääntö [19.3.2.1](#))

5.15 Libero

Libero loukkaantui ottelun aikana ja verkkotuomari antoi lääkäriille ja häntä avustaneelle valmentajalle luvan astua kentälle tutkimaan loukkaantumisen vakavuutta. He päättivät ottaa Liberon pois kentältä ja lähettää hänen korvaamansa pelaaja takaisin kentälle. Kun Libero oli saatettu pois kentältä, hän ilmoitti toipuneensa ja vaati saada palata takaisin kentälle. Tuomarit sallivat Liberon palaavan kentälle ja jatkavan peliä. Oliko tämä oikein?

Tuomio:

Ei, sitä ei olisi pitänyt sallia. Vaikka kyse oli loukkaantumisesta, Libero voitiin korvata myös tavallisella liberokorvaamisella. Liberolla on myös oikeus osallistua otteluun kunnes hänet on julistettu kyvyttömäksi jatkamaan peliä. Sen vuoksi tilanteessa tapahtui virhe, kun kaksi peräkkäistä liberokorvaamista tapahtui ilman välissä ollutta päättynyttä pallorallia. Tämä on virheellinen liberokorvaaminen. (Sääntö [19.3.2.1](#), [19.3.2.8](#))

5.16 Libero

Joukkueen 'A' Libero loukkasi käsivartensa ottelun aikana, ja hänen tilalleen uudelleennimettiin uusi Libero. Alkuperäinen Libero istui vaihtopenkillä ottelun loppuun asti. Oliko tämä sallittua?

Tuomio:

Kyllä. Pelaaja kykeni liikkumaan eikä luonut minkäänlaista estettä tai vaaraa joukkueille. Tämä seikka on oleellinen tuomion suhteen. Pelaajan pitäisi sallia olla vaihtopenkillä. Jos pelaaja tarvitsisi hoitoa, pitäisi ohjata joukkueen lääkäri sijoittamaan pelaaja vaihtopenkin taakse tai muuhun turvalliseen paikkaan valvonta-alueen ulkopuolelle. (Sääntö [K.1a](#), [19.3.2.8](#))

5.17 Libero

Milloin kaksi liberokorvaamista voi tapahtua saman pelikatkon aikana?

Tuomio:

Vain kahdessa tapauksessa voi kaksi liberokorvaamista tapahtua saman pelikatkon aikana.

1. Kun on annettu rangaistus
2. Kun tuomitaan uusi pallo Liberon loukkaantumisen vuoksi tilanteessa, jossa hän on juuri tullut kentälle.

(Sääntö [6.1.3](#), [19.3.2.1](#))

5.18 Libero

Libero valitti huonovointisuuttaan. Onko sallittua uudelleennimetä uusi Libero?

Tuomio:

Jos joukkueella on kaksi Liberoa, niin loukkaantumisen tai sairastumisen sattuessa pelaava Libero voidaan vaihtaa toiseen Liberoon. Jos joukkueella on vain yksi Libero tai toinenkin Libero loukkaantuu ollessaan kentällä, voidaan nimetä uusi Libero asianmukaisen proseduurin mukaisesti. (Sääntö [19.3.2.2](#))

5.19 Libero

Kirjuri merkitsi pelinumeron '15' liberolle '5':n sijaan. Valmentaja ja kapteeni allekirjoittivat pöytäkirjan. Mitä pitäisi tapahtua, kun tilanne huomataan?

Tuomio:

Kyseessä on hallinnollinen virhe eikä sillä ole seurauksia joukkueelle. Kirjuri korjaa numeron huomautussarakkeeseen. (Sääntö [19.1.2](#))

5.20 Libero

Ottelun ensimmäisessä erässä joukkueen 'A' Libero pelasi samanvärisellä ja muutenkin samanlaisella pelipaidalla kuin muu joukkue. Ennen toisen erän alkua joukkueen 'B' valmentaja protestoi tilannetta vastaan. Mikä on oikea päätös tilanteessa?

Tuomio:

Koska väärällä pelipaidalla ei ollut vaikutusta peliin, ei ensimmäisen erän lopputulosta peruta. Liberon on kuitenkin vaihdettava pelipaitansa. (Sääntö [19.2](#))

5.21 Libero

Kaksi pelaajaa yritti torjua vastapuolen hyökkäystä ja hyppäsi verkolla. Heidän välissään myös Libero hyppäsi, muttei missään vaiheessa kurottanut millään ruumiinosalla verkon yläreunaa korkeammalle. Siitä huolimatta verkkotuomari vihelsi torjuntayrityksen. Oliko päätös oikea?

Tuomio:

Päätös ei ollut oikea. Koska Libero ei missään vaiheessa kurottanut millään ruumiinosalla verkon yläreunaa korkeammalle, ei hänen hyppyään voida pitää torjuntayrityksenä. (Sääntö 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3)

5.22 Libero

Libero poistui kentältä. Syöttäjälle tuomittiin kahdeksan sekunnin ylitys syötössä. Voiko Libero nyt palata kentälle?

Tuomio:

Tätä syöttöä (virhettä) pidetään päättyneenä pallorallina. Sen vuoksi liberon sallitaan palata kentälle. (Sääntö 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2)

5.23 Libero

Valmentaja julisti joukkueen ainoan Liberon pelikyvyttömäksi ja halusi uudelleennimetä uuden Liberon. Kenet voidaan uudelleennimetä uudeksi Liberoksi ja milloin?

Tuomio:

Paitsi Liberon korvaama pelaaja, kenet tahansa uudelleennimeämisen hetkellä vaihdossa oleva pelaaja voidaan pyytää uudelleennimettäväksi uudeksi Liberoksi. Alkuperäinen Libero ei voi enää palata otteluun missään tapauksessa. Jos valmentaja haluaa Liberon korvaaman pelaajan uudeksi Liberoksi, hänen on ensin suoritettava sääntöjen mukainen pelaajavaihto. Jos pelaaja libero julistetaan pelikyvyttömäksi, hänet on korvattava liberon korvaamalla pelaajalla ja uusi Libero saa tulla kentälle päättyneen pallorallin jälkeen. (Sääntö 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4)

5.24 Libero

Joukkueella oli kaksi liberoa, #11 ja #16. Jälkimmäisellä oli samanlainen pelipaita kuin muulla joukkueella. Joukkue pyysi pelaajavaihtoa ja pelaaja #16 saapui vaihtoalueelle mennäkseen kentälle. Kirjuri ilmoitti välittömästi, että tämä vaihtopyyntö oli laiton. Miten pelin tulisi jatkua?

Tuomio:

Liberolla ei ole oikeutta olla osallisena tavallisessa eikä poikkeuksellisessa pelaajavaihdossa. Sen vuoksi vaihtopyyntöä on pidettävä säännönvastaisena. Koska tämä huomattiin ennen pelin jatkumista, pyyntö pitäisi evätä ja antaa joukkueelle viivytyssanktio. Liberon on kuitenkin vaihdettava pelipaitansa. Tuomareiden pitäisi valvoa huolellisesti joukkueiden kokoonpanoa ja peliasuja ja verrata pelaajien ja paitojen numeroita ennen ottelun alkua jotta tällaisilta tilanteilta vältyttäisiin. (Sääntö 15.5.1, 15.7, 16.1.3, 19.2)

5.25 Libero

Joukkueella oli kaksi liberoa. Toisen erän jälkeen valmentaja julisti **molemmat** liberot pelikyvyttömiksi ja uudelleennimesi yhden uuden liberon heidän tilalleen. Onko tämä sallittua?

Tuomio:

Kyllä, se on sallittua. Ei ole kiellettyä julistaa molempia liberoita pelikyvyttömiksi samalla kertaa. Kumpikaan alkuperäisistä liberoista ei saa palata otteluun uudelleennimeämisen jälkeen, mutta heillä on oikeus istua vaihtopenkillä tai olla lämmittelyalueella. (Sääntö 19.4.2.1, 19.4.2.2)

5.26 Libero

Joukkueen A Libero puolusti etukentällä palloa yhden käden sormilla siten, että käsi oli pään yläpuolella. Liberon kosketuksen jälkeen joukkueen A pelaaja hyökkäsi pallon siten, että kosketushetkellä pallo oli kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Oliko tämä sallittua?

Tuomio:

Säännön hengen mukaisesti, jos liberon kosketus tehtiin avonaisin sormin, tavanomaisen, tarkoituksellisen passin tapaan, se on virhe. Jos taas libero yritti suojata päätään/kasvojaan passaamisen sijaan, on tilanne sallittu. (Sääntö 13.3.6, 19.3.1.4)

6 Osanottajien käyttäytyminen

6.1 Osanottajien käyttäytyminen

Päätuomari varoitti pelaajaa käytösrikkeestä menen suoraan vähäisten käytösrikkeiden rankaisun VAIHEESEEN 2, ja näytti pelaajalle keltaista korttia, joka merkittäisiin pöytäkirjaan.
Toimiko päätuomari oikein?

Tuomio:

Tuomari toimi oikein. Päätuomarin on kontrolloitava tällaisia käytösrikkeitä. Keltainen kortti on sen vuoksi merkittävä pöytäkirjaan.
Päätuomari voi antaa suullisen varoituksen pelikapteenin kautta (vaihe 1), jos käytösrike on yleisluonteinen.
Hän voi myös rikkeen vakavuudesta riippuen aloittaa suoraan vaiheesta 2 näyttäen keltaista korttia suoraan rikkeen tehneelle pelaajalle tai pelikapteenin kautta muulle joukkueen jäsenelle.
Tuomarilla on oikeus siirtyä suoraan rangaistuksiin, jos rike on luonteeltaan vakava.
(Sääntö 21.1, 21.2)

6.2 Osanottajien käyttäytyminen

Verkkotuomari huomasi yrityksen harhauttaa tuomareita (torjuja nykäisi verkkoa) ja tuomitsi pallon hyökkääjän joukkueelle. Päätuomari antoi sen jälkeen torjuneen joukkueen pelaajalle varoituksen keltaisella kortilla.
Oliko tämä oikea rangaistus tilanteessa?

Tuomio:

Päätuomarin päätös ei ollut oikea.
Hyökänneen joukkueen kuului voittaa pallo, koska vastapuolen pelaaja kosketti verkkoon häiriten peliä.
Torjujaa olisi pitänyt rangaista käytösrankaistuksella (punainen kortti: piste ja syöttö vastapuolelle) räikeästä käytöksestä ja yrityksestä johtaa tuomareita harhaan.
(Sääntö 21.2.1, 21.3)

6.3 Osanottajien käyttäytyminen

Joukkueen 'A' valmentaja nousi seisomaan pallon päätteeksi ja heilutti käsiään tavalla, joka osoitti halveksuntaa tuomarin päätöstä kohtaan.
Onko tämä sallittua?

Tuomio:

Valmentajan on saatava ilmaista itseään tietyillä normaaleilla tavoilla. Jos valmentajan reaktion katsotaan saavuttavan vähäisten käytösrikkeiden vaiheen 2, on päätuomarin varoitettava häntä keltaisella kortilla. Jos sama toistuu, on annettava rangaistus punaisella kortilla.
Jos käytösvirhe tapahtuu pallorallin aikana, annetaan käytösrankaistus pallon jälkeen ja pallon lopputuloksen lisäksi.
(Sääntö 5.2, 21.1, 21.2, 21.3)

6.4 Osanottajien käyttäytyminen

Päätuomari tuomitsi erien välisellä tauolla joukkueen 'A' pelaajalle käytösraangaistuksen (punainen kortti) räikeästä käytöksestä. Joukkueella 'A' oli seuraavan erän aloitus.

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

Tuomio:

Käytösraangaistukset erien välillä merkitään seuraavan erän rangaistuksiksi ja huomioidaan erää aloitettaessa. Siispä ennen ensimmäistä syöttöä tuomari viheltää pilliin ja antaa joukkueelle A rangaistuksen. Joukkue B saa pisteen ja suorittaa kiertovaihdon ja syöttää.

Seuraavassa on yhteenveto erien välillä tapahtuvista rikkomuksista, jotka on merkittävä pöytäkirjaan:

- Varoitus kenelle tahansa joukkueen jäsenelle (keltainen kortti).
- Rangaistus syöttävän joukkueen jäsenelle. Vastaanottava joukkue saa pisteen, suorittaa kiertovaihdon ja saa aloituksen
- Rangaistus vastaanottavan joukkueen jäsenelle. Syöttävä joukkue saa pisteen.
- Rangaistus molemmille joukkueille järjestyksestä riippumatta. Molemmat joukkueet saavat pisteen (tilanne 1-1) ja suorittavat kiertovaihdon.

Pistetilanne vaihtuu vasta sitten kun molempia joukkueita on rangaistu. Sen vuoksi rangaistus molemmille joukkueille tilanteessa 24-25 ei johtaisi erän päättymiseen pistein 24-26, vaan tilanne olisi 25-26.

(Sääntö [21.5](#))

6.5 Osanottajien käyttäytyminen

Pallorallin päätyttyä passari nykäisi turhautuneena verkon alanaarua.

Oliko tämä virhe?

Tuomio:

Säännön 21.3 mukaan päätuomarilla on oikeus rangaista pelaajaa teon vakavuuden mukaan. Verkon nykiminen on normaali turhautuneen pelaajan tunnereaktio, jonka hallitseminen kuuluu tuomaroinnin taiteeseen. Joissain tapauksissa tarkoituksellinen verkon repiminen voi olla räikeää käytöstä ja rangaistaan sen mukaisesti.

Koska tässä tapauksessa ei ollut tarkoitus harhaanjohtaa tuomareita pelin aikana, ei tapahtumasta aiheudu käytösraangaistusta.

(Sääntö [21.2](#), [21.2.1](#), [21.3](#))

6.6 Osanottajien käyttäytyminen

Pelaaja käveli päätuomaria kohti elehtien vilkkaasti ja huutaen vaikka häntä oli jo varoitettu.

Miten tähän pitäisi suhtautua?

Tuomio:

Tätä tulisi pitää loukkaavana käytöksenä ja rangaista keltaisella ja punaisella kortilla yhdessä.

(Sääntö [21.1](#), [21.2](#), [21.3](#))

6.7 Osanottajien käyttäytyminen

Pelaajaa rangaistiin erästä poistamisella. Joukkue ei ollut aiemmin saanut käytösvaroitusta tai -rangaistusta. Miten päätuomarin tulisi reagoida seuraaviin saman joukkueen muiden jäsenten käytösrikkeisiin?

Tuomio:

Päätuomarin tulisi normaaliin tapaan yrittää estää joukkueen käytöstä päätyvästä rangaistavalle tasolle. Kuitenkin selkeässä loukkaavan käytöksen tapauksessa tuomarin on rangaistava pelaajaa suoraan erästä poistamisella, vaikkei aiempia sanktioita olisikaan annettu. Päätuomari voi antaa varoituksia ja käytösrankaistuksia muille joukkueen jäsenille erästä poistamisen jälkeenkin - mutta kun keltainen kortti on annettu, ei sitä voi antaa uudestaan kenellekään saman joukkueen jäsenelle.
(Sääntö 21)

6.8 Osanottajien käyttäytyminen

Ottelun jälkeen joukkueen kapteeni käyttäytyi päätuomaria kohtaan hyvin epäurheilijamaisesti. Miten päätuomarin tulisi toimia?

Tuomio:

Pelaajaa on rangaistava jollain tavalla. FIVB:n tapahtumissa ottelu ei suinkaan pääty tuomarien viimeiseen vihellykseen, joten kapteenin käytös on raportoitava ottelun jurylle, ja käytöksen yksityiskohdat merkittävä pöytäkirjan huomautussarakkeeseen. FIVB:n valvontakomitealla on käytettävissään eriasteisia sanktioita, kilpailukielto mukaan lukien.

6.9 Osanottajien käyttäytyminen

Liberon korvaama pelaaja istui penkillä. Päätuomari rankaisi häntä käytösrankaistuksella. Pelaajan käytös jatkui ja hän antoi aplodit tuomarille. Päätuomari rankaisi häntä erästä poistamisella. Pelaaja jatkoi käytöstään ja häntä rangaistiin ottelusta poistamisella. Miten tilanteessa kuuluu menetellä?

Tuomio:

Erästä tai ottelusta poistettu pelaaja on vaihdettava välittömästi sääntöjenmukaisella pelaajavaihdolla. Menettelytapa on seuraava:

- Liberon on poistuttava kentältä liberokorvaamisalueelle, sitten
- vaihtopelaaja astuu vaihtovalueelle asianmukaisen numerokilven kanssa, antaa sen verkkotuomarille, ja sillä aikaa kirjuri merkitsee säännönmukaisen pelaajavaihdon.

Libero voi palata kentälle yhden päättyneen pallorallin jälkeen.
(Sääntö 6.4.3, 15.8)

6.10 Osanottajien käyttäytyminen

Hävityn pallorallin jälkeen pettynyt torjuja veti verkkoa alaspäin. Verkkotuomari kehotti häntä lopettamaan verkon kiskomisen. Onko verkkotuomarilla oikeus tehdä näin?

Tuomio:

Kyllä. Nykyisen lähestymistavan mukaisesti, jos verkkotuomari havaitsee epäurheilijamaisia eleitä tai sanoja joukkueuden välillä tai vastaavanlaista käytöstä, hän voi kehottaa pelaajia muuttamaan käytöstään ja pyytää heitä rauhoittumaan. (Ks. Refereeing Guidelines and Instructions 24.7)

7 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa

7.1 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Verkkotuomari kielsi valmentajaa häiritsemästä kirjuria tai puhumasta tälle. Toimiko verkkotuomari oikein?	Tuomio: Tuomaroinnin taiteen hengessä, mikäli tällaiset tilanteet ovat selvitetävissä verkkotuomarin huomautuksella, näin voidaan tehdä. (Sääntö 23.3.2.2)
7.2 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Saako vaihtopelaaja istua lämmittelyalueen lattialla seisomisen tai verryttelyn sijaan?	Tuomio: Pelaajien ei tarvitse seistä lämmittelyalueella. Toisaalta he eivät saa tällä alueella myöskään istua penkillä, tuolilla, kaiteella tai muurilla. (Sääntö 4.2.1 , 4.2.3 , 24.2.4 , 24.2.5)
7.3 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Voiko valmentaja kysyä kirjurilta <u>vastapuolen</u> ottamien aikalisien lukumäärästä?	Tuomio: Kirjurin ei pidä vastata valmentajalle. Yleisesti ottaen valmentajilla ei ole oikeutta kysyä kirjureilta mitään tietoja. Jos kuitenkin sähköinen tulostaulu on käytössä eikä käytettyjen pelikatkojen määrä ole nähtävissä, on valmentajilla oikeus kysyä kirjurilta tätä asiaa, mutta ainoastaan oman joukkueensa osalta ja vain sellaisella hetkellä, jolloin se ei häiritse kirjurin työtä tai viivytä peliä. (Sääntö 25.2.2)
7.4 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Voiko joukkueen kapteeni tehdä virallisen vastalauseen pöytäkirjaan, jollei hän ole ilmoittanut tuomarille aikomuksestaan ottelun aikana?	Tuomio: Jos ei pelikapteeni ole tapahtuman aikaan maininnut vastalauseesta, ei hän voi tehdä kirjallista vastalauseita pöytäkirjaan ottelun lopussa. (Sääntö 5.1.2.1 , 5.1.3.2 , 23.2.4)
7.5 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Voidaanko tuomareiden päätöksiä kumota erän loppumisen jälkeen?	Tuomio: Kyllä. Tuomarit saavat seuraavan erän alkamiseen saakka muuttaa sääntöjen soveltamista koskevia päätöksiään, mikäli huomaavat erehtyneensä. Pistetilanne oikaistaan asianmukaisesti.
7.6 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Sen jälkeen kun kolmas aikalisäpyyntö oli evätty, valmentaja muuttikin mieltään ja lähetti pelaajan vaihtoalueelle. Onko tämä sallittua?	Tuomio: Edellyttäen ettei syöttöluvan merkiksi ollut vihelletty, olisi vaihtopyyntö pitänyt sallia, ainoastaan aikalisäpyyntö oli virheellinen. Tämä virheellinen katkopyyntö pitäisi kuitenkin merkitä pöytäkirjaan. (Sääntö 15.1 , 15.2.1 , 15.11 , 16.1 , 16.2 , 24.2.6 , 24.2.7)
7.7 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa Aikalisällä valmentaja kokoontui koko joukkueensa kanssa aivan vapaa-alueen takakulmaan, lähelle lämmittelyaluetta. Onko tämä sallittua?	Tuomio: Säännöt määräävät 'pelissä olevat pelaajat menemään vapaa-alueelle penkkinsä lähelle' aikalisän ajaksi ja verkkotuomarin pitäisi kehottaa joukkuetta tekemään siten. (Sääntö 15.4.4)

7.8 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa

Apuvalmentaja tuli sivurajan luo auttamaan pelaajia löytämään märän kohdan kentällä. Päätuomari kutsui pelikapteenin luokseen ja käski häntä kehottamaan apuvalmentajaa pysymään penkillä. Oliko päätuomarin päätös oikea?

Tuomio:

Päätuomarin päätös oli oikea. Apuvalmentajalla on oikeus istua penkillä eikä hän saa puuttua otteluun. Vain valmentaja saa kävellä sivurajan lähellä valmentaja-alueen rajan takana. (Sääntö 5.2.3.4, 5.3.1)

7.9 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa

Pallorallin jälkeen valmentaja kysyi verkkotuomarilta oliko hänen syöttäjänsä oikea. Verkkotuomari tarkisti syöttöjärjestyksen kirjurin kanssa ja vastasi oikean pelaajan olevan valmiina syöttämään. Päätuomari jatkoi peliä. Toimivatko tuomarit oikein?

Tuomio:

Tilanteessa toimittiin väärin. Ainoa joukkueen jäsen, jolla on oikeus puhutella tuomareita, on pelikapteeni. Siksi valmentajalla ei ole oikeutta puhutella verkkotuomaria. Päätuomarin olisi pitänyt kutsua pelikapteeni luokseen ja pyytää häntä muistuttamaan valmentajaa siitä, ettei hänellä ole oikeutta kysyä tuomareilta mitään. (Sääntö 5.1.2)

7.10 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa

Aikalisän jälkeen molemmat joukkueet palasivat kentälle yhtä pelaajaa lukuun ottamatta, joka joi edelleen vettä vaihtopenkin luona. Kirjuri oli jo näyttänyt 'kahden käden' merkillä olevansa valmis jatkamaan peliä. Onko verkkotuomarilla oikeus näyttää oma 'kahden käden' merkkinsä päätuomarille?

Tuomio:

Ei. Ennen erän alkua tai teknisen tahi tavallisen aikalisän jälkeen on verkkotuomarin velvollisuus tarkistaa, että kirjuri on valmis omien hallinnollisten toimiensa kanssa ja että joukkueet ovat kentällä valmiina pelaamaan. Sen vuoksi jos yksi pelaajista ei ole astunut kentälle tuomareiden kehotuksen jälkeen, ei verkkotuomarilla ole oikeutta näyttää 'kahden käden' merkkiään. Kohtuullisen ajan jälkeen päätuomarin on pidettävä tätä viivytyksenä ja annettava asianmukainen sanktio.

7.11 Tuomarit ja heidän velvollisuutensa

Onko päätuomarilla oikeus viheltää vastaanottavan joukkueen sijoittumisvirhe?

Tuomio:

Pohjimmiltaan molemmilla tuomareilla on omat velvollisuutensa. Jotkut tehtävät kuuluvat molemmille tuomareille. Päätuomarilla on oikeus kumota kenen tahansa tuomariston jäsenen päätös. Ei ole kuitenkaan suositeltavaa, että päätuomari tuomitsee tämän virheen, koska se kuuluu verkkotuomarin velvollisuuksiin. (Sääntö 23.2.1)

8 Erikoistilanteet

8.1 Erikoistilanteet

Joukkue 'B' hidasti tarkoituksellisesti pelin tempoa. Kuinka tuomarin tulisi toimia?

Tuomio:

Tuomarin on pidettävä pelin tempo vakiona, jotta peli sujuisi normaalisti. Tuomari ei saa sallia mitään ulkopuolisia vaikutuksia, jotka hidastavat ottelurytmiä ja heikentävät toisen joukkueen suoritus tasoa. Tämä on osa nk. tuomaroinnin taidetta.

8.2 Erikoistilanteet

Joukkueen 'B' pelaajalta putosi lattiankuivausliina joukkueen 'A' kentälle. Kuinka tuomareiden tulisi toimia?

Tuomio:

Jos tilanne on päätuomarin mielestä vaarallinen, hänen on pysäytettävä peli välittömästi ja tuomittava uusi pallo. Toisaalta, jos pallo on pelattu loppuun eikä liinalla ollut vaikutusta sen lopputulokseen, ei ole tarvetta uusial palloa. (Sääntö 17.2)

8.3 Erikoistilanteet

Ottelua jatkettiin toisella kentällä valojen sammumisen vuoksi. Miten tulee menetellä ottelusta poistetun pelaajan kohdalla pelattaessa erää uudestaan?

Tuomio:

Keskeytynyt erä peruuntuu ja aloitetaan uudelleen samalla aloituskokoonpanolla, mutta erästä tai ottelusta poistetut pelaajat eivät saa siihen osallistua. Hänen paikkansa täytyy ottaa joukkueen muu pelaaja, joka ei aloituskokoonpanossa. Edelleen, kaikki muutkin sanktiot, jotka on merkitty pöytäkirjaan siihen mennessä kun valot sammuiivat, on otettava huomioon uusintaerässä. (Sääntö 17.3.2.2)

8.4 Erikoistilanteet

Juostessaan ylityskaistan ulkopuolelta verkon toiselle puolelle menneen pallon perään pelaaja tarttui verkkopylvääseen kyetäkseen kääntymään riittävän nopeasti. Onko tämä tuen ottamista?

Tuomio:

Ei. Päätettäessä onko peli sallittua, pallon pelaamisen hetki on ratkaiseva. Koska pelaaja ei ottanut tukea lyödessään palloa, ei hänen voida katsoa ottaneen tukea. Peli oli siis sallittua ja näyttävää. (Sääntö 9.1.3)

8.5 Erikoistilanteet

Kun pelaajavaihto oli tehty, päätuomari huomasi, että edellisen pisteen pitikin mennä toisin päin. Sen vuoksi valmentaja pyysi pelaajavaihdon perumista. Onko tämä mahdollista?

Tuomio:

Koska päätuomari muutti päätöstään, johon pelaajavaihto perustui, on pelin hengen mukaista sallia valmentajan pyyntö. Joukkueen pelaajavaihtojen määrä pysyi ennallaan.

9 Laajennetut caset

9.1 Laajennetut caset

Pelaaja vastaanotti pallon niin, että se olisi mennyt verkon yli toiselle puolelle, ellei kukaan saman joukkueen pelaajista koskisi palloon. Passari oli valmiina koskemaan palloon sääntöjen mukaisesti. Vastapuolen torjuja kurottautui verkkotason toiselle puolelle ja torjui pallon ennen kuin passari ehti koskea siihen. Päätuomari vihelsi torjujan virheen. Oliko päätuomarin päätös oikea?

Tuomio:

Päätuomarin päätös oli oikea ja torjunta oli laiton. Torjujilla ei ole oikeutta koskea palloon verkon toisella puolella ennen kuin hyökkäys on tapahtunut, paitsi jos päätuomari toteaa, ettei vastapuolella ole enää mahdollisuutta koskea palloon. (Sääntö 14.3)

9.2 Laajennetut caset

'A':n pelaaja passasi pallon verkon yli vastustajan puolelle, missä takapelaaja hyppäsi ilmaan etukentällä ja kosketti palloon verkon yläreunan yläpuolella. 'A':n hyökkääjä kurottautui torjumaan palloa verkkotason toisella puolella. Molemmat pelaajat koskettivat palloon samaan aikaan. Päätuomari tuomitsi kaksoisvirheen. Oliko päätuomarin päätös oikea?

Tuomio:

Tuomarin päätös oli oikea. Hyökkääjä, vaikkakin koski palloon tarkoituksenaan torjua se, suoritti hyökkäyslyönnin eikä torjuntaa. Torjuminen on verkon tuntumassa tapahtuvaa toimintaa vastapuolelta tulevan pallon pysäyttämiseksi eikä omalta passarilta tulevan pallon hyökkäämiseksi. Koska hyökkääjän kosketus tapahtui vastapuolen ilmatilassa, hyökkäys oli laiton. Takapelaaja suoritti toteutuneen torjunnan koskettaessaan palloa korkeammalla kuin verkon yläreuna, ja siten teki virheen. Koska molemmat pelaajat tekivät virheen samalla hetkellä, palloralli päättyi kaksoisvirheeseen. Tällaisessa mutkikkaassa tilanteessa verkon päällä päätuomarin on seurattava tapahtumia hyvin tarkasti. Jos 'A':n hyökkääjä koskettaisi palloon ensin, ainoastaan hän tekisi virheen. Jos takapelaaja koskettaisi palloon ensin, vain hän tekisi virheen. (Sääntö 13.3.1, 14.1.1, 14.6.2)

9.3 Laajennetut caset

Joukkue 'A' pyysi vaihtoa. Vaihtopelaaja oli juuri astunut vaihtoalueelle valmiina pelaamaan ja numerokilpi kädessään, kun päätuomari oli viheltämällä syöttöluvan merkiksi joukkueelle 'B'. Sekä kirjuri että päätuomari eivät huomanneet, että pelaaja oli jo sivurajan lähellä. Verkkotuomari heilutti käsiään ja lähetti pelaajan takaisin vaihtopenkille. Päätuomari vihelsi syöttöluvan merkiksi ja palloralli jatkui. Toimittiinko tilanteessa oikein?

Tuomio:

Tilanne on monimutkainen. Vaikka vaihtopelaaja astuikin vaihtoalueelle aivan viime hetkellä, tapahtui vaihtopyyntö kuitenkin oikeaan aikaan, ennen seuraavaa syöttöluvavihellystä. Tämän perusteella joukkue ei tehnyt virhettä eikä sitä voida rangaista. Päätuomarin kuuluu tarkistaa ennen syöttöluvavihellystä, haluavatko joukkueet pyytää pelikatkoa. Hän ei ollut riittävän tarkkaavainen, ja laiminlöi velvollisuutensa. Myöskään kirjuri ei ollut riittävän tarkkaavainen, kun ei havainnut vaihtoalueelle tullutta pelaajaa eikä painanut summeria oikein suoritettua vaihtopyynnön merkiksi. Verkkotuomarilla on oikeus viheltää vaihtopyynnön merkiksi, jos summeria ei ole tai kirjuri ei tilannetta huomaa. Päätuomarin paremmalla yhteistyöllä tai verkkotuomarin päättäväisemmällä asenteella tällaiset tilanteet voidaan välttää.

9.4 Laajennetut caset

'A':n valmentaja yritti pyytää erän loppupuolella vaihtoa. Pelaaja saapui myöhässä vaihtoalueelle. Kirjuri painoi summeria ja peli keskeytyi, mutta tässä vaiheessa päätuomari oli jo viheltänyt syöttöluvan merkiksi. Päätuomari peruutti pallorallin, antoi viivytysvaroituksen ja kieltäytyi sallimasta pelaajavaihtoa. Joukkue 'B' pyysi aikalisää ja sen jälkeen vaihtoa. Sen jälkeen 'A' pyysi pelaajavaihtoa ja tällä kertaa pyyntö hyväksyttiin. Toimiko päätuomari oikein?

Tuomio:

Päätuomari ei toiminut oikein. Ensimmäinen päätös hylätä vaihto viivytyksen vuoksi ja antaa viivytysvaroitusta oli oikein. Sen sijaan aikalisän jälkeen tullut 'A':n toinen pelaajavaihtopyyntö oli virheellinen katkopyyntö. Viimeinen vaihtopyyntö tulee evätä ja merkitä virheellinen katkopyyntö pöytäkirjaan. (Sääntö [15.3.1](#), [15.3.2](#), [15.10.3](#), [15.11.1.3](#), [16.1.1](#), [16.1.2](#), [25.2.2.6](#))

9.5 Laajennetut caset

Joukkueen 'B' keskitorjujan siirtyessä syöttämään vaihtoi valmentaja hänen paikalleen syöttöspesialistin. Hävityn pallon jälkeen Libero korvasi syöttöspesialistin kentällä. Kun Liberon piti siirtyä kiertovaihdolla etukentälle, juoksi keskitorjuja kentälle hänen tilalleen. Kahden pelatun pallon joukkue 'A' huomasi että liberokorvaaminen oli sääntöjen vastainen, koska keskipelaajaa ei ollut vaihdettu takaisin kentälle syöttöspesialistin paikalle. 'A' protestoi tilannetta. Päätuomari salli 'B':n vaihtaa keskitorjuja syöttöspesialistin tilalle. Oliko tuomio oikea?

Tuomio:

Tuomio ei ole oikea. Tämä on tyypillinen virheellisen Liberokorvaamisen tapaus. Joukkuetta 'B' olisi pitänyt rankaista pallohäviöllä sääntöjenvastaisesta Liberokorvaamisesta, ja menettääkseen muita pisteitä tulisi sen perustua todisteisiin, mukaan lukien Liberopöytäkirja (Libero control sheet R6). Mikäli sääntöjenvastaisen tilanteen aikana tehdyt pisteet on mahdollista tunnistaa, ne vähennetään joukkueelta 'B'. Jos tunnistus on mahdotonta, ei tehtyjä pisteitä vähennetä. Saadakseen keskitorjujan sääntöjen mukaisesti kentälle, olisi joukkueen 'B' pitänyt pyytää normaalia pelaajavaihtoa. (Sääntö [19.3.2.1](#), [23.2.3](#))

9.6 Laajennetut caset

Libero pelasi sormilyönnillä palloa etukentällä. Pallo meni verkon päälle, missä saman puolen hyökkääjä löi sitä lähes samanaikaisesti vastapuolen torjujan kanssa. Mitä tuomareiden pitäisi ottaa huomioon päätöstä tehdessään?

Tuomio:

Libero saa tehdä sormilyönnin etukentällä. Libero saa suunnata pallon vastapuolelle yläkautta. On kuitenkin virhe, jos hyökkääjä toteuttaa hyökkäyslyönnin Liberon etukentällä sormilyönnillä tekemästä passista ja pallo oli kosketushetkellä kokonaan verkon yläreunaa korkeammalla. Hyökkäyslyönti toteutuu, kun pallo ohittaa verkkotason kokonaan tai osuu torjuntaan. Tässä tilanteessa on kolme vaihtoehtoa:

- hyökkääjä koskee palloon ensin: hyökkääjä toteutti hyökkäyksen yllä mainituin ehdoin. Vastapuoli (torjujan joukkue) syöttää seuraavaksi.
- hyökkääjä ja torjuja koskevat palloon samalla hetkellä: koska kosketus tehtiin verkon yläpuolella, so. missä molemmilla pelaajilla on oikeus pelata palloa, torjujan samanaikainen kosketus hyökkääjän kanssa on laillinen. Hyökkääjä kuitenkin toteutti hyökkäyksen sillä hetkellä kun torjuja kosketti palloon - tarkoittaen että hän teki hyökkäysvirheen. Torjujan joukkue syöttää seuraavaksi.
- torjuja koskee palloon ensin: koska torjuja torjui Liberon laillisen hyökkäyksen, ei tapahtunut virhettä. Hyökkääjän toimintaa on pidettävä torjuntana. Palloralli jatkuu.

(Sääntö [19.3.1.4](#))

9.7 Laajennetut caset

Joukkueen 'B' valmentaja pyysi aikalisää. Verkkotuomari vihelsi aikalisän merkiksi. Päätuomari ei kuullut verkkotuomarin vihellystä ja antoi 'A':lle syöttöluvan. Verkkotuomari vihelsi uudelleen salliakseen aikalisän. Hämmennyksen keskellä päätuomari antoi 'B':lle viivytysvaroituksen. Myöhemmin samassa erässä 'B':n syöttäjälle annettiin viivytysanktio. 'B':n toinen viivytysanktio tarkoitti viivytysrangaistusta, minkä johdosta 'A' sai pisteen. Tämä oli joukkueen 24. piste, joka antoi 'A':lle ottelupallon, jonka he myöhemmin voittivat. Joukkue 'B' protestoi kiivaasti viivytysanktioita vastaan. Oliko protestointi oikeutettua?

Tuomio:

Joukkue 'B' protestoi hyvästä syystä. Joukkueita ei pitäisi rangaista tilanteissa, joissa tuomareilla on ollut aito väärinkäsitys. Sen vuoksi ensimmäinen viivytysvaroitusta oli aiheeton. Verkkotuomarin olisi pitänyt selvittää asia päätuomarille välittömästi. Siten olisi voitu välttää myöhempi perusteeton rangaistus ja 'B':n valitus. (Sääntö 5.1.2.1)

9.8 Laajennetut caset

Ottelun toisessa erässä yleisölle suunnattu tulostaulu ei ollut ajan tasalla. Joukkueen 'A' temperamenttinen valmentaja protestoi heti voimakkaasti kirjurille, tuomareille ja valvontakomitealle. Hän sai tuekseen maansa delegaation johtajan, joka tuli valvontakomitean pöydän ääreen delegaation johtajille varatulta alueelta katsomosta. Päätuomari vihelsi ja pyysi 'A':n pelikapteenin luokseen ja kertoi, että hän rankaisee valmentajaa räikeästi käytöksestä punaisella kortilla. Vaikka pelikapteenin piti ilmoittaa asia valmentajalle, hän ei tehnyt niin. Tästä seuranneessa sekavassa tilanteessa 'A':n valmentajan saama sanktio jäi verkkotuomarilta huomaamatta, eikä sitä merkitty pöytäkirjaan. Tulostaulu korjattiin ja ottelu jatkui, eikä välikohtauksesta tehty mainintaa pöytäkirjaan. Miten tässä tapauksessa olisi pitänyt toimia?

Tuomio:

Ensimmäisen virheen teki kirjuri.

Toisen virheen teki tulostaulun hoitaja. Kolmannen virheen teki avustava kirjuri, joka ei varmistanut kirjurilta, että molempien tiedot täsmäsivät.

Päätuomarin olisi pitänyt varmistaa verkkotuomarin kautta, että rangaistus merkittiin pöytäkirjaan. Pelikapteenin olisi pitänyt välittää käytörikkomus valmentajalleen. Koska hän ei tehnyt niin, olisi hänelle pitänyt antaa sanktio.

Valvontakomitean johtaja oli väärässä salliessaan delegaation johtajan tulla valvontakomitean pöydän luo. Kilpailun juryn johtajan olisi pitänyt pysäyttää peli ja tehdä päätös jatkamisesta sen jälkeen, kun hän on selvittänyt asian verkkotuomarin ja kirjurin kanssa. (Sääntö 21, 25.2.2.1, 25.2.2.6, 25.2.2.7, 26.2.2.5)

9.9 Laajennetut caset

Pelaaja #1 oli valmiina syöttämään. Hänen pelikapteeninsa pyysi vahvistusta oikeasta syöttäjästä. Kirjuri ilmoitti, että pelaaja #6 on syöttövuorossa. Pelikapteeni epäili tätä tietoa ja väitti, että pelaajan #1 pitäisi olla syöttövuorossa. Pelikapteeni ei ollut tyytyväinen ja yrittäessään lähestyä päätuomaria, tämä vihelsi syöttöluvan merkiksi. Hämmennyksen keskellä joukkueelle tuomittiin pallohäviö, koska syöttö ei tapahtunut kahdeksan sekunnin kuluessa syöttöluvavihellyksestä. Pöytäkirjasta huomattiin, että joukkueen valmentaja oli antanut virheellisen aloitusjärjestyslipukkeen, jossa oli pelaaja #6 kahdella pelipaikalla. Siinä olisi pitänyt olla #6 ja #1. Pelaajan #1 olisi pitänyt syöttää, kuten pelikapteeni oli otaksunut. Miten päätuomarin pitäisi tilanne tuomita?

Tuomio:

Tätä tapausta selvittäessä on käytävä järjeä. Ensimmäisen virheen teki valmentaja antaessaan virheellisen aloitusjärjestyslipukkeen. Tämä yhdistyi verkkotuomarin ja kirjurin tarkkaamattomuuteen. Sen vuoksi joukkuetta ei tule rangaista väärästä syöttäjästä, ja pelaajan #1 tulee antaa syöttää. Toisaalta, valmentajan virhe aiheutti viivytyksen, joten on tuomittava viivytysanktio. Edelleen, verkkotuomarin tulee pyytää uusi aloitusjärjestyslipuke heti, kun virhe on havaittu ja selvitetty valmentajalle. Tilanne oikaistaan myös pöytäkirjaan.

9.10 Laajennetut caset

Joukkueen 'B' pelaaja suoritti hyökkäyksen sen jälkeen, kun päätuomari oli viheltänyt pallorallin päättyneeksi. Kovan hyökkäyslyönnin seurauksena pallo osui päähän joukkueen 'A' pelaajaa, joka oli joukkueensa kanssa juhlimassa voitettua pistettä. Joukkueen 'A' pelaajat provosoituivat tästä, ja menivät verkon ali vastapuolen kentälle ja yrittivät ojentaa joukkueen 'B' pelaajaa #9 hänen huonosta käytöksestään. Seurasi suuri sekaannus, missä kaikki ottelun osallistujat, ylimmät viranomaiset mukaanlukien, yrittivät hallita levotonta tilannetta. Tilanteen rauhoituttua päätuomari pyysi joukkueen 'A' pelaajan #19 luokseen ja poisti hänet ottelusta vastustajan lyömisen vuoksi. (Päätuomari näki tämän tapahtuman myrskyisässä tilanteessa.) Sitten päätuomari pyysi joukkueen 'B' pelaajan #9 luokseen ja antoi hänelle käytösrankaistuksen pallon lyömisestä vihellyksen jälkeen. Nämä olivat ainoat sanktiot. Miten tuomari voi hallita tällaista tapahtumaa, missä joukkue kokonaisuudessaan osallistuu 'aggression yritykseen'?

Tuomio:

Päätuomari sovelsi oikein rangaistussääntöjä ja rangaistusmenettelyä, kun molempien joukkueiden edustajat ovat käyttäytyneet epäurheilijamaisesti. On ilmeistä, että pelaaja, joka on fyysisesti hyökännyt vastustajan kimppuun, on poistettava ottelusta välittömästi. Hyökkääjän käytöstä, missä hän löi pallon vastustajaa kohti sen jälkeen kun pallo oli vihelletty päättyneeksi, on pidettävä räikeänä. Tällaisissa tilanteissa kovimmat sanktiot annetaan ensin, sitten muut. Jos sanktiot ovat samanarvoisia, annetaan syöttävälle joukkueelle sanktio ensin. (Sääntö 21.2.1, 21.2.3)

9.11 Laajennetut caset

Joukkue B pyysi pelaajavaihtoa sen jälkeen, kun päätuomari oli viheltänyt syöttöluvun merkiksi, ja verkkotuomari hylkäsi pyynnön asianmukaisesti. Peli ei keskeytynyt ja palloralli alkoi. Sen sijaan että verkkotuomari olisi seurannut peliä, hän oli vielä tarkistamassa, että kirjuri huomasi merkitä virheellisen katkopyynnön. Heti pallorallin jälkeen joukkue B toisti vaihtopyyntönsä, mutta verkkotuomari meni kirjurin luokse konsultoimaan virheellisen katkopyynnön merkitsemistä. Sillä aikaa pelaajavaihto suoritettiin ilman tuomareiden valvontaa. Toimivatko tuomarit oikein?

Tuomio:

Eivät. Tällaisissa tilanteissa virheellinen katkopyyntö merkitään ensin, ja sen jälkeen pelaajavaihto suoritetaan verkkotuomarin valvonnassa. Verkkotuomarin pitäisi pysäyttää vaihtopelaaja. Jos hän ei tee niin, päätuomarin pitäisi pysäyttää vaihto. On suositeltavaa, että hylätyn vaihtopyynnön jälkeen verkkotuomari valmistautuu henkisesti siihen, että pyyntö tullaan uusimaan pallorallin jälkeen ja hänen on tunnettava oikea menettelyjärjestys.

9.12 Laajennetut caset

Verkkotuomari tarkisti joukkueen A kokoonpanon ennen erän alkua, mutta häneltä jäi huomaamatta se, että pelaajat olivat aivan väärässä kohtaa rotaatiota. Kentällä oli oikeat pelaajat ja keskenään oikeassa järjestyksessä, mutta kiertojärjestys ei ollut sama kuin aloitusjärjestyslipukkeessa (siis pelaajan, jonka piti olla I-paikalla, olikin III-paikalla jne.) Ottelu alkoi joukkueen A vastaanotolla.

Sen jälkeen kun joukkue A oli saanut syöttövuoron tilanteessa 1-0, heidän ensimmäinen syöttönsä päättyi virheeseen, mutta kirjuri ei ilmoittanut, että joukkueella A oli väärä syöttäjä. Kaksi palloa myöhemmin tilanteessa 2-2, jälleen joukkueella A oli jälleen väärä syöttäjä syöttämässä. Tällä kertaa kirjuri huomautti välittömästi väärästä syöttäjästä.

Mitä tuomareiden tulisi tehdä jatkaakseen erää oikein?

Tuomio:

Ennen erän alkua verkkotuomarin ei tule tarkistaa pelkästään kentällä olevien pelaajien numeroita, vaan myös heidän paikkansa/rotaationsa. Aloitusjärjestyslipuke näyttää paikat, joilla pelaajien on oltava erän alussa.

Väärän pelaajan syöttäessä, toisin sanoen kenttäkiertovirheen tapahduttua, piste ja aloitus menevät vastapuolelle, riippumatta siitä, mikä pallon 'tulos' oli. Joukkueiden pelipaikat oikaistaan, ja ottelua jatketaan. Jos virhe havaitaan myöhemmin erässä ja virheen hetki ja pistetilanne voidaan päätellä, kaikki virheen tehneen joukkueen virheen jälkeen tekemät pisteet poistetaan.

Tässä tapauksessa joukkue A teki kaksi virhettä kenttäkierrossa ja oli mahdollista selvittää ensimmäisen virheen tapahtumahetki (pistetilanne 1-0). Sen vuoksi joukkueelta A pitäisi vähentää vain yksi piste. Vastapuolelle annetaan piste ja syöttö.

Ottelun pitäisi jatkua tilanteesta 1-3, joukkueen B syöttäessä. Verkkotuomarin kuuluu valvoa tarkasti joukkueen A järjestyksen oikaisua, jotta välttyttäisiin lisävirheilta sijoittumisissa tai kenttäkierrossa. (Sääntö 7.7.2, 24.3.1, 25.2.2)

10 Tabletin käyttö

10.1 Tabletin käyttö

Kolme vaihtopelaajaa astui vaihtoalueelle. Sen jälkeen kun kirjuri oli huomionnut vaihtopyynnön ja painanut summeria, valmentaja päättikin tehdä vain kaksi vaihtoa.

Kuinka verkkotuomarin kuuluu toimia?

Tuomio:

Tämä on sallittua sillä edellytyksellä, ettei se aiheuta viivytystä. Sen vuoksi verkkotuomari yksinkertaisesti suorittaa vain kaksi vaihtoa. Kirjurin on kuitenkin oltava tarkkana sen suhteen, mitkä pelaajaparit todella vaihdetaan eikä hän saa painaa 'accept all' tässä tapauksessa.

(Sääntö [15.10.2](#), [15.10.3a](#), [15.10.4](#), [16.1](#))

10.2 Tabletin käyttö

Valmentaja lähetti dataa kahdesta vaihtopyynnöstä. Yksi vaihtopelaaja astui vaihtoalueelle ja toinen oli juuri lähdössä lämmittelyalueelta pyrkien vaihtoalueelle. Montako vaihtoa tulisi sallia?

Tuomio:

Vaihtopyynnön hetki on pelaajan / pelaajien astuminen vaihtoalueelle. Tässä tapauksessa verkkotuomarin tulee myöntää vaihto vain ensimmäiselle pelaajalle, joka vaihtoalueelle astui.

Toinen tapahtuma kuuluu evätä toteutumattomana pyyntönä. Verkkotuomarilla on tällaisessa tilanteessa oikeus evätä pelaajan pääsy vaihtoalueelle ja siten estää virheellisen katkopyynnön tapahtuminen. Näin toimiessaan verkkotuomari osoittaa hallitsevansa hyvin 'tuomaroinnin taiteen'.

Koska seuraavan pallorallin tulos voi saada valmentajan muuttamaan mielensä, evätyn vaihdon data poistetaan. Jos valmentaja haluaa tehdä uuden vaihtopyynnön tälle pelaajalle, on hänen lähetettävä data uudestaan. Tässä tapauksessa kirjuri hyväksyy vain yhden vaihdon e-score-ohjelmassa, eikä paina 'accept all'.

(Sääntö [15.10.3a](#), [15.10.3b](#), [15.11.1.3](#))

10.3 Tabletin käyttö

Joukkue 'pyysi' vaihtoa siirtämällä dataa tabletilla, ja lähettämällä sitten pelaajan vaihtoalueelle. Koska pelaaja ei ollut valmiina (väärä numerokilpi / ei kilpeä / lämmittelyasussa jne.), hänen joukkueelleen annettiin viivytysanktio ja vaihto evättiin. Heti kun viivytysanktio oli kirjattu, joukkue pyysi vaihtoa uudelleen. Oliko sallittua tehdä tämä toinen pyyntö saman pelikatkon aikana?

Tuomio:

Vaihtoa ei suoritettu oikein ja siksi se evättiin. Koska ensimmäinen pyyntö evättiin, ei joukkueella ollut lupaa pyytää toista peräkkäistä vaihtoa saman pelikatkon aikana. Vähintään yksi päättynyt palloralli on oltava välissä, ennen kuin sama joukkue voi pyytää uutta pelaajavaihtoa. Mikäli kuitenkin jompikumpi joukkueista saisi rangaistuksen tässä kohdassa, niin se katsottaisiin päättyneeksi palloralliksi.

(Sääntö [15.3.2](#))

10.4 Tabletin käyttö

Joukkue oli lähettänyt tabletilla tiedon pelaajavaihdosta; pelaaja oli astunut vaihtoalueelle, kirjuri oli painanut summeria - mutta pelaajalla oli 'väärä' numerokilpi. Hän sähelsi hakemaan oikeaa kilpeä. Päätuomari antoi viivytysanktion, mutta salli vaihdon.

Toimiko päätuomari oikein?

Tuomio:

Päätuomari ei toiminut oikein.

Tabletteja käytetään siksi, että vaihtotapahtuma voitaisiin hoitaa nopeasti. Sen vuoksi pelaajavaihto ei saa aiheuttaa viivytystä. Koska pelaaja palasi vaihtoalueelta hakemaan numerokilpeä, tässä aiheutui viivytys. Sen vuoksi vaihtopyyntö täytyy evätä, lähetetty informaatio tuhota ja antaa viivytysanktio.

(Sääntö [15.10.3a](#), [16.1.1](#), [16.2](#))

10.5 Tabletin käyttö

Valmentaja siirtää tabletilla dataa pelaajavaihtoa varten, mutta pelaaja astuu vaihtoalueelle vasta juuri ennen kuin päätuomari viheltää syöttöluvan merkiksi. Pitäisikö verkkotuomarin sallia vaihto?

Tuomio:

Yleensä tämä tapaus on tyypillinen esimerkki **virheellisestä katkopyynnöstä**: evätään ja annetaan pelin jatkua, jos ei peli ole ehtinyt keskeytyä ja tämä oli joukkueen ensimmäinen virheellinen katkopyyntö. Sähköinen pöytäkirja vaatii kirjuria painamaan 'aloita pallo'-painiketta heti kun päätuomari on viheltänyt syöttöluvan merkiksi, jotta välttyttäisiin pelaajavaihto- ja aikalisäpyynnöiltä. Jos peli kuitenkin keskeytyisi tämän pyynnön takia (esim. kirjuri painaisi summeria, kentällä oleva pelaaja menisi vaihtoalueelle odottamaan tuomarin päätöstä jne.), olisi kyseessä viivytys. Vaihtoa ei tule myöntää, ja tilanteesta annetaan viivytysanktio. Kirjurin ei kuulu painaa summeria jos päätuomari on viheltänyt pilliin.

(Sääntö [15.10.3a](#), [16.2](#))

10.6 Tabletin käyttö

Pelaaja loukkaantui ja hänet piti vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla. Saman pelikatkon aikana joukkue siirsi dataa ja lähetti pelaajan vaihtoalueelle - eli he pyysivät toista pelaajavaihtoa saman pelikatkon aikana. Verkkotuomari salli vaihdon. Oliko verkkotuomari oikeassa salliessaan vaihdon?

Tuomio:

Kyllä, päätös oli oikea. Ensimmäinen pelaaja oli pakko vaihtaa poikkeuksellisella vaihdolla loukkaantumisen vuoksi. Joukkueella oli edelleen oikeus PYYTÄÄ pelaajavaihtoa samalla pelikatolla.

(Sääntö [15.7](#))

10.7 Tabletin käyttö

Joukkueen lähettämään aloitusjärjestykseen merkitty pelaaja loukkaantui ennen ottelun alkua. Voidaanko hänet vaihtaa ennen ottelun alkua?

Tuomio:

Kyllä, mutta se kuuluu tehdä muodollisesti vaihtokäsimerkkiä näyttäen (valmentaja ja verkkotuomari siten, että kaikki ymmärtävät tilanteen) ja merkitä pöytäkirjaan tavallisena pelaajavaihtona.

(Sääntö [7.3.2](#), [7.3.4](#))

10.8 Tabletin käyttö

Pelaaja astui vaihtoalueelle oikeaan aikaan, mutta dataa ei ollut siirretty. Miten tilanne hoidetaan?

Tuomio:

Virallinen vaihtopyyntö tapahtuu, kun pelaaja astuu vaihtoalueelle. Sen vuoksi kirjurin on ensiksi tarkistettava, onko vaihtopyyntö laillinen. Jos on, hänen tulee hyväksyä se manuaalisesti. Jos pyyntö on laitton, se hylätään ja tuomareiden on noudatettava asianmukaisia sääntöjä.

(Sääntö [15.5.1](#), [16.1.3](#))

11 Erikoistilanteita Suomesta

11.1 Pelin häiritseminen

'A':n pelaaja otti pallon huonosti vastaan, jolloin pallo lensi verkkoa kohti. Samalla hetkellä verkon toisella puolella 'B':n pelaaja veti verkon lähellä pallon kohdalla kätensä koukkuun rintakehän korkeudelle tekemättä torjuntayritystä, vaan saadakseen pallon osumaan verkon läpi käsiinsä jolloin se kimmautti suoraan lattiaan. Normaalistihan pallo voisi olla verkosta vielä pelattavissa. Miten tuomareiden tulisi toimia tässä tilanteessa?

Tuomio:

Päätuomari totesi 'B':n pelaajan häirinneen 'A':n peliä ja vihelsi verkkovirheen 'B':n pelaajalle ja pallon 'A':lle. Ottelun jälkeisessä keskustelussa päätuomari totesi tuon kaltaisen verkkovirheen viheltämisen kuuluvan nimenomaan päätuomarille verkkotuomarin sijasta.

11.2 Ulkopuolinen häirintä

Kesken kiivaan pallon pallopoika vieritti palloa vapaa-alueella toisilleen ja pelaaja ottaessaan vauhtia iskulyöntiin keskeytti suorituksensa ja jäi ikään kuin automaattisesti odottamaan uutta palloa. Miten luulet ottelun päätuomarin toimineen tilanteessa?

Tuomio:

Päätuomari totesi tilanteessa, että vapaa-alueella ja peliin kuuluvat olennaisena osana tuomaristo, penkit, tuomaritelineet yms. kuten myös pallopoikien vierittämät pallot vapaa-alueella kuten itse pallopojatkin. Jos pelaaja häiriintyy tilanteesta, niin sille ei voi mitään eikä palloa ainakaan siinä tilanteessa uusittu. Tietenkin jos jatkuvasti näin käy tai jos pallo tulee kentälle, on asia ehkä hieman toinen. Tämä ei siis ole mikään päätetty asia, vaan tilanne joka päättyi näin ja antaa ehkä hieman ajateltavaa.

11.3 Verkkotuomarin tehtävät

'A':n passari hyppäsi kakkospaikalta ilmaan ja jujutti pallon jyrkästi 'B':n kenttään. Juju oli erittäin nopea ja pallo osui lattiaan ennen kuin passari alas pudotessaan osui vielä ilmassa ollessaan verkkoon. Verkkotuomari näki tilanteen selvästi sekä myös pallon joka jujutettiin nelospaikalle. Tilanteessa verkkotuomari, huomattessaan että pallo osui ensin lattiaan ennen kuin passari verkkoon, viivytteli hieman vihellystään jotta päätuomari ehtii viheltää pallon kuolleeksi koska se tapahtui ennen verkkovirhettä. Samoin tilanteessa päätuomari hieman häikäsi koska verkkotuomari ei viheltänyt verkkovirhettä eikä viheltänyt välittömästi. Miten tuomarit toimivat ja miten olisi pitänyt toimia?

Tuomio:

Ensisijainen virhe tapahtui siinä, että tuomarit eivät hoitaneet omia tehtäviään vaan verkkotuomarin katse harhautui seuraamaan pallon kulkua ja päätuomarin katse ehkä jäi seuraamaan verkkotilannetta liian kauaksi aikaa. Kun pää- ja verkkotuomari pidättäytyvät omissa säännöissä mainittuihin tehtäviinsä ei em. ongelmaa olisi tapahtunut.

Ohjeena on annettu, että tuomarin on viheltävä välittömästi virheen tapahduttua. Tätä ohjetta noudattaen tulee aina ensiksi tapahtunut virhe tuomituksi. Tuomarin tehtävänä on tuomita ottelu mahdollisimman tarkasti sääntöjä noudattaen. Sääntöjen oikea soveltaminen edellyttää, että erotuomari hallitsee säännöt virheettömästi ja soveltaa niitä ottelutilanteessa oikein ja päättäväisesti, ei tehden omia päätelmiään urheilullisista ratkaisuksista.

11.4 Pallon pelaaminen vastustajan puolella

'A':n passari haki palloa tiikerillä keskirajan tuntumasta. Tilanteessa pallo oli verkon alla yli puoliksi 'B':n kenttäpuolella mutta passari sai silti pallon lyötyä takaisin 'A':n pelaajille vaikka hänen kätensä olikin lyöntihetkellä ilmassa 'B':n ilmatilassa. Päätuomari vihelsi pelin poikki puuttumisesta peliin vastustajan kenttäpuoliskolla. Toimiko hän oikein?

Tuomio:

Päätuomari toimi tilanteessa väärin. Verkon alla on pallo pelattavissa niin kauan kunnes se kokonaisuudessaan ohittaa verkkotason. Sen sijaan jos passarin käsi olisi osunut 'B':n pelaajaan olisi silloin verkkotuomarin kuulunut viheltää virheellinen verkon alitus.